

Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

ΤΜΗΜΑ Ιστορίας-Αρχαιολογίας

[http:// www.ha.upatras.gr/](http://www.ha.upatras.gr/)

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Ακαδημαϊκού Έτους 2022-2023

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2022-2023

Πάτρα, 2024

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Τηλ.: 2610962885-6, 2610962997-99

E-mail: secr-ha@upatras.gr

Η παρούσα **Ετήσια Εσωτερική Έκθεση** του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 του Τμήματος **Ιστορίας-Αρχαιολογίας** συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος, που αποτελείται από τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ:

Δημήτριος Δαμάσκος, Καθηγητής (συντονιστής)
Χρήστος Ζαφειρόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Δημήτριος Κουκόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Αλεξάνδρα Μπαρτζώκα, Επίκουρη Καθηγήτρια
Παναγιώτα Πάντζου, Επίκουρη Καθηγήτρια

και συνεπικουρήθηκε από υποστηρικτική Ομάδα της ΟΜΕΑ η οποία απαρτίζεται από τους:

Παναγιώτα Παπαπέτρου, Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος από
1η Σεπτεμβρίου 22-28.2.23 (Ομάδα υποστήριξης)

Ευσταθία Παπαδημητρίου Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος από
1η Μαρτίου 2023 (Ομάδα υποστήριξης)

Ο Συντονιστής της ΟΜΕΑ

Δημήτρης Δαμάσκος
Καθηγητής

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περιεχόμενα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	5
ΠΡΟΛΟΓΟΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	7
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	14
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ & ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	29
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ (ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ)	38
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ (ΗΜΕΡΟΛ. ΕΤΟΣ)	44
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ.....	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	51

ΠΡΟΛΟΓΟΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα Ετήσια Εσωτερική Έκθεση (ΕΕΕ) συντάχθηκε από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας και αποτυπώνει το συνολικό έργο που επιτέλεσε το Τμήμα κατά το διάστημα 2022-2023. Στην Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ), η οποία συγκροτήθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (αρ. 13/11.10.23) του Τμήματος, μετέχουν τα ακόλουθα μέλη ΔΕΠ:

1. Δημήτριος Δαμάσκος, Καθηγητής (συντονιστής)
2. Παναγιώτα Πάντζου, Επίκουρη Καθηγήτρια
3. Χρήστος Ζαφειρόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής
4. Δημήτριος Κουκόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής
5. Αλεξάνδρα Μπαρτζώκα, Επίκουρη Καθηγήτρια

Η ΟΜΕΑ, η οποία έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή της διαδικασίας αξιολόγησης του Τμήματος, μερίμνησε για τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων στοιχείων για τους εν ενεργεία και αποφοιτήσαντες φοιτητές, το διοικητικό και ακαδημαϊκό προσωπικό, ζητήματα φοιτητικής μέριμνας, το ερευνητικό και διδακτικό έργο των μελών ΔΕΠ, τα προσφερόμενα προγράμματα σπουδών, και την υλικοτεχνική υποδομή, για τη σύνταξη και υποβολή στη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών, της παρούσας ΕΕΕ. Η διαδικασία υποστηρίχθηκε και από τις δύο αναπληρώτριες προϊστάμενες της Γραμματείας του Τμήματος, κα Παναγιώτα Παπαπέτρου και κα Ευσταθία Παπαδημητρίου.

Η παρούσα ΕΕΕ αποτελεί την 4η ΕΕΕ που υποβάλλει η ΟΜΕΑ του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας στη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας ιδρύθηκε το 2019 (ΦΕΚ 70/7.5.2019, τ. Α, σύμφωνα με το νόμο 4610/2019) και ξεκίνησε την εκπαιδευτική του λειτουργία κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020. Το Τμήμα είχε έως το πέρας του ακαδημαϊκού έτους 2021-22 έδρα το Αγρίνιο. Προήλθε από το Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών (ΤΔΠΠΝΤ), όπου είχε ιδρυθεί το 2004 στην ίδια πόλη, ενώ παράλληλα συγχωνεύθηκε μαζί του το Τμήμα Μουσειολογίας που πριν ήταν εγκατεστημένο στον Πύργο του Νομού Ηλείας. Με βάση τον νέο ακαδημαϊκό χάρτη του Πανεπιστημίου Πατρών, που περιέχεται στο Προεδρικό Διάταγμα 52/2022 (ΦΕΚ 131/07.07.2022 τ. Α), από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 (α) το Τμήμα Μουσειολογίας συγχωνεύεται με το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας και οι εγγεγραμμένοι μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 φοιτητές του Τμήματος Μουσειολογίας συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος εισαγωγής τους και λαμβάνουν τον αντίστοιχο τίτλο σπουδών, (β) το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας έχει πλέον έδρα την Πάτρα.

Στο Τμήμα θεραπεύονται οι επιστήμες της ιστορίας και της αρχαιολογίας, οι οποίες αποτελούν θεμελιώδη πεδία των ανθρωπιστικών σπουδών και σταθερές της διεθνούς έρευνας. Ο πυρήνας του προγράμματος σπουδών απαρτίζεται από μαθήματα που έχουν κατά κύριο λόγο σχέση με την ιστορία και την αρχαιολογία της Μεσογείου, από τα προϊστορικά χρόνια ως και τον 20ό αιώνα. Εξετάζονται σημαντικές πτυχές των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στον χώρο αυτό, με το βάρος να πέφτει στους πολιτισμούς των λαών που κατοίκησαν διαδοχικά τον σημερινό χώρο του ελληνικού κράτους: τους προϊστορικούς πολιτισμούς του Αιγαίου, τον Μυκηναϊκό πολιτισμό, τον αρχαίο ελληνικό, τον ρωμαϊκό, τον βυζαντινό, τον ενετικό, τον οθωμανικό, και τον νέο ελληνικό.

Δεδομένου ότι το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας προέρχεται από ένα προγενέστερο Τμήμα, αυτό έχει ως αποτέλεσμα να εντάσσονται στο πρόγραμμα σπουδών του και μαθήματα τα οποία δεν είναι αυτονόητο ότι θα προσφέρονταν σε παλαιότερα αντίστοιχα Τμήματα στον ελληνικό πανεπιστημιακό χώρο. Συγκεκριμένα, στο Τμήμα προσφέρονται και μαθήματα δημόσιας ιστορίας, δημόσιας αρχαιολογίας, διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως και αρχαιολογίας του πρόσφατου παρελθόντος και ψηφιακής αρχαιολογίας, δηλαδή μαθήματα τα οποία θεραπεύουν πιο σύγχρονες πτυχές της έρευνας και της επαγγελματικής απασχόλησης στα πεδία της αρχαιολογίας και της ιστορίας. Σημαντική προσθήκη επίσης στο πρόγραμμα είναι η προσφορά μαθημάτων που σχετίζονται με ψηφιακά μέσα, τα οποία συμβάλλουν στην καταγραφή, προστασία, και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος το οποίο μελετούν οι δύο αυτές επιστήμες. Η χρήση ψηφιακών μέσων στις ανθρωπιστικές επιστήμες (digital humanities) αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία και διάδοση τα τελευταία χρόνια διεθνώς.

Το Τμήμα απονέμει τίτλους σπουδών μέχρι και διδακτορικού διπλώματος. Η ελάχιστη υποχρεωτική διάρκεια φοίτησης για τη λήψη πτυχίου ορίζεται σε οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών. Κεντρικός πυρήνας του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών είναι ένας αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων τα οποία πρέπει να παρακολουθήσουν οι φοιτητές στα δύο πρώτα έτη των σπουδών τους και τα οποία καλύπτουν όλο το φάσμα των προσφερομένων γνωστικών πεδίων του Τμήματος.

Στα δύο επόμενα έτη οι φοιτητές επιλέγουν κατεύθυνση σπουδών συνδυάζοντας υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης με μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Επιπλέον υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και μαθήματα που προσφέρονται από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών, τα οποία είναι υποχρεωτικά για την ολοκλήρωση των εγκύκλιων σπουδών.

Αποστολή του Τμήματος είναι η παροχή άρτιας επιστημονικής γνώσης στους φοιτητές για τις επιστήμες της ιστορίας και της αρχαιολογίας και των συναφών επιστημών. Με βάση την παραπάνω αποστολή, διατυπώνονται οι παρακάτω στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος που συνδέονται άμεσα με τους αντίστοιχους στόχους του Πανεπιστημίου Πατρών και περιλαμβάνουν:

- παροχή εκπαίδευσης υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου, με έμφαση στη φοιτητοκεντρική μάθηση,
- παραγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας υψηλού επιπέδου με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές,
- ισχυροποίηση της εξωστρέφειας και της διεθνούς παρουσίας του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας.

Προγράμματα Σπουδών

Το τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας προσφέρει Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών που οδηγεί σε Πτυχίο Ιστορίας-Αρχαιολογίας. Το ετήσιο εκπαιδευτικό έργο διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα, χειμερινό και εαρινό και στο κάθε εξάμηνο αντιστοιχούν δεκατρείς (13) πλήρεις διδακτικές εβδομάδες. Τα μαθήματα κάθε εξαμήνου είναι έξι, με φόρτο εργασίας ίσο με 30 διδακτικές μονάδες (ECTS).

Το Τμήμα παρέχει τη δυνατότητα διεξαγωγής διδακτορικών σπουδών σε τομείς που εμπίπτουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα ή/και στα επιστημονικά θεματικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα. Προς το παρόν, στο Τμήμα Ιστορίας -Αρχαιολογίας δεν λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ). Το εαρινό εξάμηνο 2022-2023 δημοσιεύθηκε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το νεοϊδρυθέν ΠΜΣ.

Τα όργανα του Τμήματος είναι επίσης αρμόδια για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών) του Τμήματος ΔΠΠΝΤ που μεταβατικά παρέχονται μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών.

Από το πρώτο έτος λειτουργίας του Τμήματος, έχει τεθεί ως βασικός στόχος η επικαιροποίηση του ΠΠΣ και η προσαρμογή του στις νέες συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας και στην επιστημονική κοινότητα των γνωστικών αντικειμένων της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας. Στο πλαίσιο αυτής της συνεχούς αναβάθμισης και εξορθολογισμού του ΠΠΣ, το Τμήμα προχώρησε στις εξής σημαντικές αλλαγές:

κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 έγινε σημαντική αναδιάρθρωση των μαθημάτων τα οποία προσφέρονται στους φοιτητές του 3ου και 4ου έτους. Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκε μια κοινή λίστα μαθημάτων επιλογής για το Χειμερινό (5ο/7ο) και το Εαρινό (6ο/8ο) εξάμηνο του 3ου και 4ου έτους, έτσι ώστε οι φοιτητές να έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν ελεύθερα το πρόγραμμα

των μαθημάτων τους, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, λαμβάνοντας, ταυτόχρονα, υπόψη τον απαραίτητο αριθμό ECTS που πρέπει να δηλώσουν ανά εξάμηνο (30).

Επίσης, άλλες αλλαγές που τίθενται σε εφαρμογή κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος αφορούν κυρίως στην προσθήκη μαθημάτων τα οποία ανήκουν στον τομέα της Ιστορίας, της Ιστορίας της Τέχνης, της Φιλολογίας και των Παιδαγωγικών. Αντίστοιχα, έχουν προστεθεί στο Πρόγραμμα και μαθήματα τα οποία προσφέρονται από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών (Τμήμα Φιλολογίας, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών), ακολουθώντας την επιτυχημένη πρακτική την οποία εφάρμοσε το Τμήμα και κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος.

Η προσφορά αυτών των μαθημάτων διευρύνει τις επιστημονικές γνώσεις των φοιτητών του Τμήματος, ώστε να είναι σε θέση να τις χρησιμοποιήσουν σε ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών δυνατοτήτων (βλ. απασχόληση στην Εκπαίδευση, σε Ερευνητικά κέντρα και Οργανισμούς, στο Υπουργείο Πολιτισμού και εποπτευόμενους φορείς του κλπ.), και ταυτόχρονα ενισχύει τους δεσμούς και προωθεί τη συνεργασία με τα άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών.

Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 πραγματοποιήθηκαν σημαντικές αλλαγές στο ΠΠΣ, με σκοπό να εφαρμοστούν από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024. Οι αλλαγές αυτές έγιναν ώστε:

1. το Τμήμα να διεκδικήσει το ΠΕ Φιλολόγων για τους/τις φοιτητές/τριές του. Γι' αυτό και:

α) Έγινε αναδιοργάνωση του κορμού των Φιλολογικών Μαθημάτων. Θα προσφέρονται πλέον 5 Υποχρεωτικά Φιλολογικά Μαθήματα 1ου και 2ου έτους και 3 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα 3ου και 4ου έτους.

β) Ειδικότερα, οι εισακτέοι 2019-2020 και 2020-2021, οι οποίοι δεν ήταν δυνατό να παρακολουθήσουν τον προαναφερθέντα αριθμό Φιλολογικών Μαθημάτων, θα έχουν τη δυνατότητα, εφόσον επιθυμούν να ενισχύσουν το φιλολογικό περιεχόμενο των σπουδών τους, στην περίπτωση που έχουν ήδη καλύψει τα απαιτούμενα ECTS με μαθήματα κατεύθυνσης ή ελεύθερης επιλογής από άλλη κατεύθυνση, να ζητήσουν να μην μετρήσει μάθημα επιλογής 3ου ή/και 4ου έτους στο οποίο έχουν εξεταστεί επιτυχώς και στη θέση του να μπορεί να δηλωθεί η παρακολούθηση και εξέταση μαθήματος φιλολογικού περιεχομένου.

2. το Τμήμα να διεκδικήσει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια για τους φοιτητές/τριές του. Γι' αυτό και έγινε αναδιοργάνωση της ομάδας των μαθημάτων με τα οποία μπορεί να εξασφαλιστεί η απόκτησή της. Ορίστηκαν 6 μαθήματα, τα οποία επιμερίζονται σε:

4 Υποχρεωτικά Μαθήματα

- HIA_I101 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
- HIA_PH205 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία – Θεματογραφία
- HIA_PH206 Βυζαντινή Φιλολογία: μέθοδοι και προσεγγίσεις
- HIA_ED805 Πρακτική Διδασκαλία Φιλολογικών Μαθημάτων

2 Μαθήματα Επιλογής από τα ακόλουθα 6 Μαθήματα

- HIA_ED702 Θεωρίες μάθησης και εκπαίδευσης
- HIA_ED703 Ανάπτυξη δεξιοτήτων και επαγγελματοποίηση

- HIA_ED704 Κριτική Παιδαγωγική
- HIA_ED802 Πολιτικές εκπαίδευσης και επιμόρφωσης εκπαιδευτικών
- HIA_ED803 Σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε τυπικά και μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης
- HIA_ED804 Παιδαγωγικά-Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

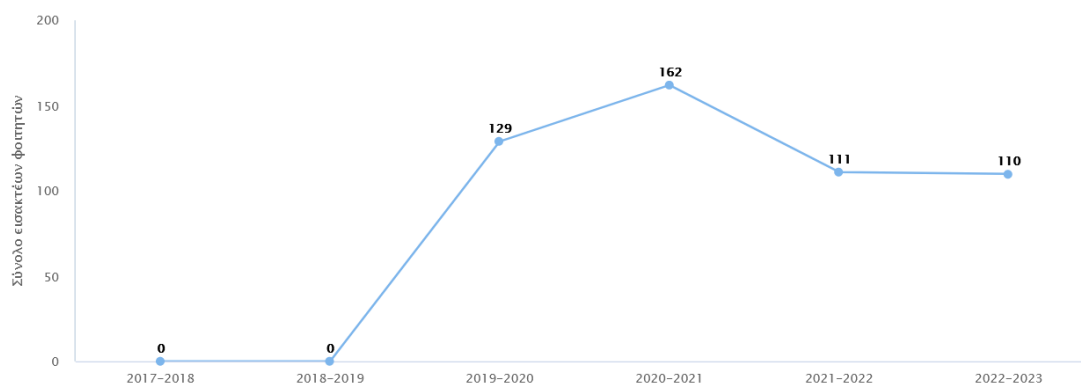
Έτσι, το Τμήμα, με τη βοήθεια της Διοίκησης και της Συγκλήτου, έχει προβεί σε όλες τις αναγκαίες κινήσεις ούτως ώστε οι απόφοιτοι να έχουν τις παραπάνω επαγγελματικές δυνατότητες. Επιπροσθέτως, έχει αιτηθεί, μέσω της Συγκλήτου, της απόκτησης των σχετικών ΠΕ Ιστορικών και Αρχαιολόγων, με την ταυτόχρονη αίτηση αναγραφής στο πτυχίο τους της κατεύθυνσης σπουδών, την οποία ακολουθούν οι απόφοιτοι (Ιστορίας ή Αρχαιολογίας). Το πρόβλημα της απουσίας επαγγελματικών δικαιωμάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας οφείλεται στην ίδρυση του Τμήματος χωρίς θεσμοθετημένες κατευθύνσεις Ιστορίας και Αρχαιολογίας και στο γεγονός ότι δεν συμπεριλήφθηκε ο τίτλος του Τμήματος στο ΠΔ του 2022 με το οποίο αποδόθηκαν επαγγελματικά δικαιώματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε αποφοίτους σχετικών Τμημάτων.

Το Τμήμα σε αριθμούς

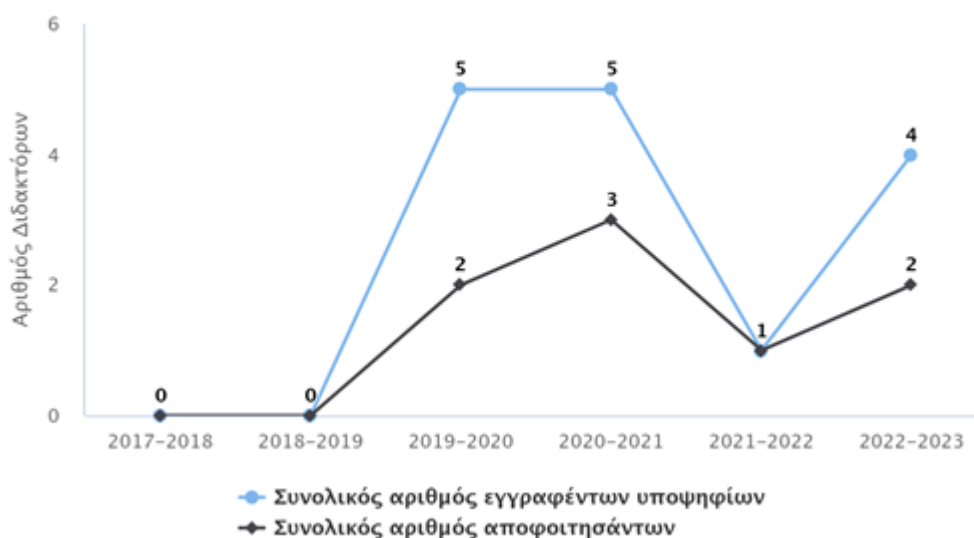
Το προσωπικό του Τμήματος περιλαμβάνει 14 μέλη ΔΕΠ, 4 ΕΔΙΠ και 4 μέλη διοικητικού προσωπικού στη Γραμματεία. Μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, στο Τμήμα υπάρχουν 1205 εγγεγραμμένοι (προπτυχιακοί) φοιτητές και 26 εγγεγραμμένοι υποψήφιοι διδάκτορες. Από αυτούς, 442 είναι εγγεγραμμένοι προπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας, 384 στο πρόγραμμα σπουδών Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών και 379 στο πρόγραμμα σπουδών Μουσειολογίας. Στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας- Αρχαιολογίας έχουν εγγραφεί 10 υποψήφιοι διδάκτορες (τέσσερις νέοι υποψήφιοι κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος). 44 άτομα έλαβαν Πτυχίο Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών και 1 άτομο έχει λάβει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε «Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις» και 2 άτομα διδακτορικό δίπλωμα.

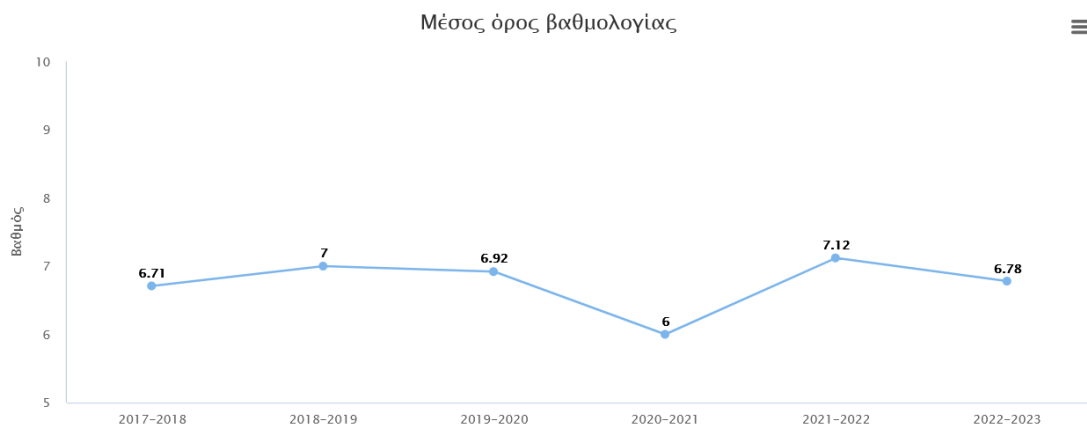
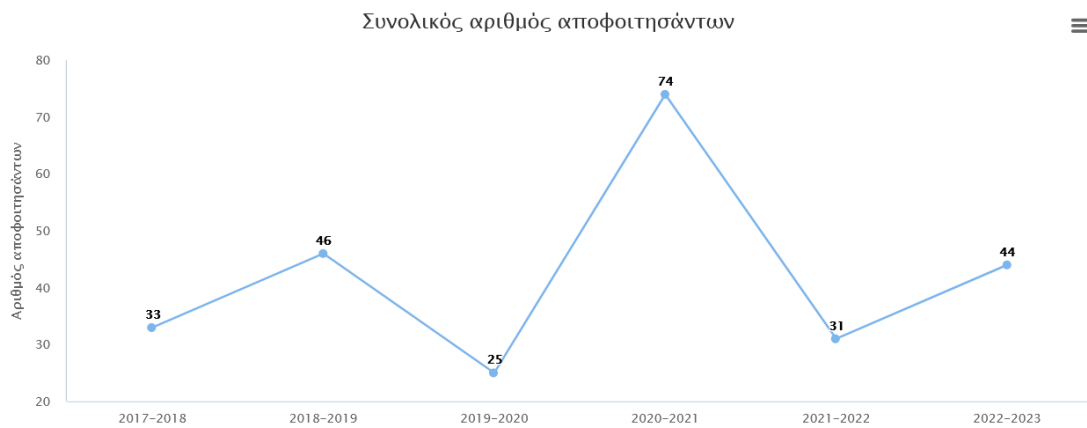
1.1 Στατιστικά στοιχεία τελευταίας διετίας

Συνολικός αριθμός νεο-εισερχομένων

Εξέλιξη του αριθμού των εγγραφέντων υποψηφίων και των αποφοίτων Διδασκτόρων

Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που παρέχει. Το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών μετακινήθηκε από το Αγρίνιο στην Πάτρα το καλοκαίρι του 2022 (Ιούλιος-

Αύγουστος), ενώ παράλληλα συγχωνεύθηκε μαζί του το Τμήμα Μουσειολογίας που πριν ήταν εγκατεστημένο στον Πύργο του Νομού Ηλείας.

Οι εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος πραγματοποιούνται σε χώρους του Κτιρίου Β της Πανεπιστημιούπολης Πατρών. Η υφιστάμενη κατάσταση ως προς το χώρο των διοικητικών, διδακτικών και ερευνητικών υποδομών που διαθέτει το Τμήμα έχει ως εξής: το Τμήμα διαθέτει έναν πλήρως εξοπλισμένο χώρο ως Γραμματεία, ένα (1) εργαστήριο υπολογιστών, τέσσερις (4) αίθουσες διδασκαλίας (δυο εκ των οποίων μοιράζεται με άλλα Τμήματα) και δέκα (10) χώρους ως γραφεία μελών Δ.Ε.Π. Το Τμήμα για να καλύψει τις ανάγκες των υπαρχόντων και νέων μελών Δ.Ε.Π. σχεδιάζει τη διαμόρφωση τριών (3) νέων γραφείων για το 2023/24.

Για να καλύψει τις ανάγκες των μελών Ε.Δ.Ι.Π., το Τμήμα προγραμματίζει τη διαμόρφωση τεσσάρων (4) χώρων ως γραφεία για το 2023/24. Επισημαίνεται ότι υπάρχουν σήμερα στο Τμήμα τέσσερα (4) μέλη Ε.Δ.Ι.Π. που δεν διαθέτουν γραφείο. Το Τμήμα σχεδιάζει τη διαμόρφωση ενός χώρου το 2023/24 ως γραφείο ομότιμων/αφυπηρετησάντων Καθηγητών. Πρέπει να επισημανθεί ότι συνταξιοδοτηθέντες Καθηγητές στηρίζουν το Τμήμα σε διδακτικό επίπεδο από το 2022/23.

Τέλος το Τμήμα σχεδιάζει τη διαμόρφωση ενός χώρου για υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδάκτορες το 2023/24. Το Τμήμα διαθέτει σημαντικό αριθμό υποψήφιων διδασκόντων, ενώ μέλη Δ.Ε.Π. του σε συνεργασία με υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδάκτορες δραστηριοποιούνται σε ερευνητικά έργα. Το Τμήμα διαθέτει μια αίθουσα συνεδριάσεων, που χρησιμοποιείται και ως χώρος σεμιναρίων, αλλά και διδασκαλίας για μαθήματα επιλογής του ΠΜΣ. Το Τμήμα και τα μέλη Δ.Ε.Π. του δέχονται πλήθος δωρεών σε βιβλία και έντυπο υλικό σχετικό με τα πεδία που θεραπεύει το Τμήμα. Το Τμήμα θεωρεί σημαντικό κάποιο από το υλικό αυτό να είναι άμεσα προσβάσιμο από τους προπτυχιακούς/μεταπτυχιακούς φοιτητές και μεταδιδάκτορες για διδακτικούς/ερευνητικούς σκοπούς. Για την πραγμάτωση αυτού του στόχου κρίνεται απαραίτητη η διαμόρφωση ενός χώρου σε βιβλιοθήκη από το 2023/24. Τέλος, το Τμήμα σχεδιάζει τη διαμόρφωση ενός χώρου σε μουσειακή έκθεση για το 2024/25.

Ως προς τον εξοπλισμό το Τμήμα διαθέτει 1 (ένα) εργαστήριο υπολογιστών υπό διαμόρφωση εξοπλισμένο με εξήντα (60) ηλεκτρονικούς υπολογιστές σχετικά παλιάς τεχνολογίας (προδιαγραφές 2014). Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου περιλαμβάνει, επίσης, τέσσερις (4) εκτυπωτές laser, δυο (2) scanner A3, ένα (1) 3D εκτυπωτή, ένα (1) 3D σαρωτή και δυο (2) 3D τηλεοράσεις. Ο παραπάνω εξοπλισμός είναι σχετικά παλιός (προδιαγραφές 2014). Σήμερα το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος χρησιμοποιείται για την υποστήριξη της διδασκαλίας των δυο (2) ΠΠΣ του Τμήματος που είναι ενεργά ως προς τη διδασκαλία μαθημάτων. Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων, το εργαστήριο χρησιμοποιείται και για την έρευνα του διδακτικού προσωπικού. Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει βοηθητικά μέσα διδασκαλίας (βιντεοπροβολείς, φορητοί υπολογιστές κ.ά.).

Η Γραμματεία του Τμήματος στελεχώνεται από πέντε (5) μέλη στα οποία έχουν ανατεθεί διακριτές αρμοδιότητες. Δεν υπάρχει προσωπικό τεχνικής/ερευνητικής υποστήριξης. Το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος είναι 07.30-

15.00 και τα διαστήματα εξυπηρέτησης φοιτητών είναι κάθε μέρα ώρες 10.00-13.00. Ο χώρος όπου στεγάζεται η Γραμματεία είναι επαρκής, και καλύπτει τις ανάγκες της σε υλικοτεχνικό και γραφειακό εξοπλισμό. Η συνεργασία της Γραμματείας του Τμήματος με τις υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης του Πανεπιστημίου Πατρών είναι πολύ καλή.

Για τους εισαχθέντες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 ο Σύμβουλος Σπουδών ανακοινώνεται μετά την εγγραφή της/του φοιτήτριας/τή. Για τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές Σύμβουλοι Σπουδών ορίστηκαν δύο μέλη ΔΕΠ ανά έτος σπουδών κατόπιν απόφασης ΓΣ.

Το Τμήμα εξυπηρετείται κεντρικά από τη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών (<https://library.upatras.gr/>) και τοπικά από τη βιβλιοθήκη του κεντρικού κτηρίου.

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Πατρών (<https://www.cais.upatras.gr/>) επιδιώκει να αποτελέσει σημαντικό στήριγμα για τους φοιτητές και αποφοίτους του Τμήματος, ενημερώνοντας και συμβουλευοντας τους φοιτητές σε θέματα σχετικά με τις σπουδές και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Επιπλέον, η Υπηρεσία Συμβουλευτικής του Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Πατρών αποσκοπεί στη διευκόλυνση φοιτητών ΑΜΕΑ, κοινωνικά αδύναμων φοιτητών και φοιτητών με μαθησιακές δυσκολίες ή ψυχολογικά προβλήματα.

Το Τμήμα λαμβάνει μέριμνα για τους εργαζόμενους φοιτητές κατόπιν δήλωσής τους και η Γραμματεία δείχνει ελαστικότητα στην εξυπηρέτησή τους. Οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευονται τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για εκπαιδευτικά ζητήματα, ενημέρωση σχετικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις προς το Τμήμα αλλά και για συζήτηση ενδεχόμενων προβλημάτων στη σχέση τους με αυτό. Όλοι οι φοιτητές έχουν δικαίωμα για την κατάθεση προτάσεων και παρατηρήσεων προς το Τμήμα μέσω των εκπροσώπων τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των φοιτητών (εκπρόσωποι φοιτητών) δικαιούνται να συμμετέχουν σε όλα τα όργανα του Τμήματος (Γενική Συνέλευση, Επιτροπές).

Τέλος, οι υποδομές και οι υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος υποστηρίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών. Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) μέσω των οποίων μπορούν να έχουν επικοινωνία με το προσωπικό του Τμήματος και τους φοιτητές, σε υπηρεσίες ηλεκτρονικής Γραμματείας (Ψηφιακό Άλμα) καθώς και σε υπηρεσίες τηλεματικής (eClass) υποστηρικτικές της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τα γραφεία των διδασκόντων διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή, εκτυπωτή laser, σταθερή και ασύρματη σύνδεση στο Διαδίκτυο. Συνολικά, όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας έχουν πρόσβαση στις υποδομές και στον εξοπλισμό του Τμήματος.

Το Τμήμα διαθέτει αίθουσα συνεδριάσεων χωρητικότητας 25 ατόμων στον 1ο όροφο του κτηρίου η οποία κρίνεται επαρκής. Για την εξυπηρέτηση και πρόσβαση των ΑΜΕΑ στους χώρους του Τμήματος έχει τοποθετηθεί ειδική ράμπα στην είσοδο του κτηρίου που εξυπηρετεί την πρόσβαση στους χώρους του ισόγειου. Επιπλέον λειτουργεί ανελκυστήρας που εξυπηρετεί την πρόσβαση στον πρώτο όροφο.

Όλοι οι χώροι του Τμήματος έχουν διαμορφωθεί έτσι ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες των φοιτητών, του εκπαιδευτικού προσωπικού και γενικά την εκπαιδευτική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών ατόμων με κινητικές δυσκολίες. Για την διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας έχουν τοποθετηθεί έδρανα και βιντεοπροβολείς στις αίθουσες διδασκαλίας. Επιπλέον, υπάρχει φωτοτυπικό μηχάνημα στο ισόγειο του κτηρίου που καλύπτει τις ανάγκες του Τμήματος.

Δεν προβλέπεται διαδικασία σύνταξης προϋπολογισμού του Τμήματος από το ίδιο το Τμήμα καθώς αρμόδια για αυτή τη διαδικασία είναι η οικονομική υπηρεσία του Πανεπιστημίου Πατρών. Δεν προβλέπεται, επίσης, διαδικασία κατανομής πόρων. Η εξεύρεση οικονομικών πόρων για την κάλυψη των αναγκών του Τμήματος γίνεται πάντα μέσω της Οικονομικής Υπηρεσίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Η διαδικασία για την πραγματοποίηση δαπάνης γίνεται με την αποστολή αιτήματος έγκρισης δαπάνης. Όταν εγκριθεί η δαπάνη από την Οικονομική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου Πατρών τότε το Τμήμα προχωράει στην ολοκλήρωση της διαδικασίας με την αγορά των ειδών και ταυτόχρονη έκδοση τιμολογίων και αποστολή αυτών στην Οικονομική Υπηρεσία, συνοδευμένων με τα απαραίτητα πρακτικά της αρμόδιας επιτροπής παραλαβής υλικών. Πολλές κατηγορίες ειδών προμηθεύονται μέσω κεντρικών διαγωνισμών του Πανεπιστημίου Πατρών. Τέλος, δεν προβλέπεται διαδικασία απολογισμού από το Τμήμα, καθώς αρμόδια για αυτή τη διαδικασία είναι η Οικονομική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου Πατρών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας παρέχει την απαραίτητη και αναγκαία εκπαίδευση με μαθησιακά αποτελέσματα και απόκτηση δεξιοτήτων που καθιστούν ικανούς τους αποφοίτους του Τμήματος ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Επίσης, παρέχει ευρύτερες επιστημονικές γνώσεις στους πτυχιούχους, ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις τους σε ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών δυνατοτήτων. Οι απόφοιτοι του Τμήματος, με βάση τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους αποκτούν δεξιότητες (ικανότητες εφαρμογής γνώσεων και αξιοποίησης τεχνογνωσίας) για:

- την αναγνώριση της ιστορικής εξέλιξης της ανθρώπινης κοινωνίας διαχρονικά με τα βασικά χαρακτηριστικά της ανά εποχή και πολιτισμό,
- τη γνώση σχετικά με την αρχαιολογία του μεσογειακού χώρου ανά εποχή, όπως αυτή αποκτάται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στο αρχαιολογικό πεδίο,
- την προστασία, διατήρηση και προώθηση του πολιτιστικού αποθέματος που εξετάζουν οι επιστήμες της ιστορίας και της αρχαιολογίας με την επιπλέον απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας έχουν τα προσόντα και τις δυνατότητες να απασχοληθούν γενικά σε Δημόσιους Οργανισμούς, στον Ιδιωτικό Τομέα και σε Διεθνείς Οργανισμούς.

Η ελάχιστη υποχρεωτική διάρκεια φοίτησης για τη λήψη πτυχίου ορίζεται σε οκτώ εξάμηνα σπουδών (που ισοδυναμούν με 240 ECTS). Κεντρικός πυρήνας του

Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών είναι ένας αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων τα οποία πρέπει να παρακολουθήσουν οι φοιτητές/τριες στα δύο πρώτα έτη των σπουδών τους και τα οποία καλύπτουν όλο το φάσμα των προσφερόμενων γνωστικών πεδίων του Τμήματος. Στα δύο επόμενα έτη οι φοιτητές/τριες επιλέγουν κατεύθυνση σπουδών συνδυάζοντας μαθήματα κατεύθυνσης με μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Επιπλέον υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και μαθήματα που προσφέρονται από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών, τα οποία είναι υποχρεωτικά για την ολοκλήρωση των εγκύκλιων σπουδών.

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει 13 εβδομάδες μαθημάτων και τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Ο φόρτος εργασίας κάθε εξαμήνου αντιστοιχεί σε 30 ECTS (1 ECTS = 25 ανθρωπώρες). Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου είναι ενιαίος για όλα τα ΑΕΙ και υπολογίζεται με βάση τους βαθμούς όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Πιο αναλυτικά, τα μαθήματα των τεσσάρων (4) πρώτων εξαμήνων είναι υποχρεωτικά (Υ) και κατανέμονται σε έξι (6) μαθήματα/εξάμηνο.

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν στην αρχή του κάθε εξαμήνου να δηλώσουν μαθήματα συνολικού αριθμού Πιστωτικών Μονάδων 30. Επίσης, μπορούν να δηλώσουν μαθήματα που έχουν παρακολουθήσει και δεν είχαν επιτυχή εξέταση συνολικού αριθμού Πιστωτικών Μονάδων μέχρι 30.

Από το 5ο Εξάμηνο και εξής οι φοιτητές/τριες επιλέγουν κατεύθυνση Ιστορίας ή Αρχαιολογίας. Δημιουργείται πλέον κοινή λίστα μαθημάτων επιλογής για το Χειμερινό (5ο/7ο) και το Εαρινό (6ο/8ο) εξάμηνο του 3ου και 4ου έτους. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν ελεύθερα το πρόγραμμα των μαθημάτων τους, λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη τον απαραίτητο αριθμό ECTS που πρέπει να δηλώσουν ανά εξάμηνο (30) και τους παρακάτω περιορισμούς:

- Μαθήματα κατεύθυνσης: 10*
- Μαθήματα ελεύθερης επιλογής από την κατεύθυνση ή την άλλη κατεύθυνση ή Φιλολογικά: 8*
- Παιδαγωγικά μαθήματα βάσης: 2
- Μαθήματα Ψηφιακού Πολιτισμού: 4

* Σημείωση: Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται δύο (2) τουλάχιστον μαθήματα 5ου/7ου ή/και 6ου/8ου εξαμήνου να προέρχονται από την Ομάδα 3 των μαθημάτων που προσφέρουν παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια. Βλ. παρακάτω (Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια).

Πτυχιακή Εργασία

Στο 7ο Εξάμηνο οι φοιτητές/τριες δηλώνουν την Πτυχιακή Εργασία (μάθημα επιλογής 10 πιστωτικών μονάδων: 5ΠΜ+5ΠΜ: ΗΙΑ_PE700+ΗΙΑ_PE800). Η Πτυχιακή Εργασία αντικαθιστά δύο μαθήματα του 7ου και 8ου εξαμήνου, στα οποία οι φοιτητές/τριες δεν εξετάζονται. Το ένα μάθημα πρέπει να προέρχεται από την κατεύθυνση την οποία έχουν επιλέξει και το άλλο μπορεί να προέρχεται από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να δηλώσουν την Πτυχιακή

Εργασία, εφόσον έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την εξέταση μαθημάτων με συνολικό αριθμό τουλάχιστον ΠΜ 120.

Πρακτική άσκηση (6ο ή 8ο Εξάμηνο)

Το μάθημα ΗΙΑ_ΕΡΑ600 Πρακτική άσκηση προσφέρεται κατά το εαρινό εξάμηνο των δύο τελευταίων ετών φοίτησης (3ο και 4ο) και η επιτυχής ολοκλήρωση και βαθμολόγησή του αντιστοιχεί σε 5 ΠΜ (ECTS). Το μάθημα δεν απαιτείται για τη λήψη πτυχίου και συνεπώς η πίστωση της σχετικής ΠΜ είναι επιπρόσθετη του τελικού απαιτούμενου αριθμού ΠΜ για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών. Ως Διδάσκων ορίζεται ο εκάστοτε υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης του τμήματος [Απόφαση της 47ης/12.01.2022 απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος].

Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια

Η απόκτηση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας μπορεί να εξασφαλιστεί με την επιτυχή εξέταση των φοιτητών/τριών στα ακόλουθα έξι (6) μαθήματα, βάσει του προγράμματος σπουδών:

- Ομάδα 1: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας

Δύο (2) βασικά μαθήματα: ΗΙΑ_Ι101 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές / ΗΙΑ_ΡΗ205 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία – Θεματογραφία [Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας]

- Ομάδα 2: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής

Δύο (2) παιδαγωγικά μαθήματα βάσης: ΕSW_105 Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης / ΕSW_115 Κοινωνική-Εκπαιδευτική Πολιτική [Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας]

- Ομάδα 3: Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση

Δύο (2) τουλάχιστον επιλογές εκ των μαθημάτων: ΗΙΑ_Α605 Δημόσια Αρχαιολογία / ΗΙΑ_Α803 Ζητήματα Ιστορίας της Τέχνης / ΗΙΑ_Ι808 Δημόσια Ιστορία / ΗΙΑ_Ι809 Λαϊκός Πολιτισμός ΙΙ / ΗΙΑ_ΡΗ601 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία – Ανθολογία ποίησης και πεζογραφίας ΙΙ / ΗΙΑ_ΡΗ802 Βυζαντινά κείμενα και πολιτισμός [Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας] / ΗΙΑ_ΡΗ703 Νέα Ελληνική Φιλολογία [Τμήμα Φιλολογίας]

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 λειτούργησε για πρώτη φορά το Δ' έτος του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας. Επίσης, προσφέρθηκαν μαθήματα του Δ' έτους του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του καταργηθέντος Τμήματος ΔΠΠΝΤ, καθώς ένας φοιτητής συνέχισε τη φοίτηση στο Τμήμα μετά την ολοκλήρωση του διαστήματος κατά το οποίο είχε αιτηθεί αναστολή φοίτησης.

Τα μέσα δημοσιοποίησης του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας περιλαμβάνουν τον Οδηγό Σπουδών, τον ιστότοπο του Τμήματος, την πλατφόρμα e-class καθώς και συμπληρωματικά μέσα ενημέρωσης, όπως π.χ. πίνακες ανακοινώσεων, που υπάρχουν στο Τμήμα.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας των μαθημάτων και των εργαστηρίων ανακοινώνεται στους ιστότοπους του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας και στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή

των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων, όπως παρουσιάζεται στον Οδηγό Σπουδών, το όνομα του εκάστοτε διδάσκοντα και τον αριθμό της αίθουσας διδασκαλίας.

ERASMUS

Από το 2021-2022 το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας συμμετέχει σε δι-ιδρυματική συμφωνία ERASMUS με το Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 σύναψε, επίσης, συμφωνία και με το Πανεπιστήμιο της Coimbra (Universidade de Coimbra). Και οι δύο συμφωνίες απευθύνονται τόσο στους φοιτητές/τριες (κινητικότητα για σπουδές) όσο και στα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος (με σκοπό τη διδασκαλία). Κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023, τρεις (3) φοιτητές/τριες του Τμήματος επισκέφτηκαν το Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Ωστόσο, δεν έχει υπάρξει έως τώρα συμμετοχή φοιτητών/τριών και διδασκόντων από το εξωτερικό. Για την αντιστοίχιση των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών με αντίστοιχα προγράμματα Τμημάτων του εξωτερικού, εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Πρακτική Άσκηση

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας (μη υποχρεωτικής) και έχει ως σκοπό: α) την εμπέδωση των γνώσεων που απέκτησαν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές στα μαθήματα μέσα από την πρακτική εφαρμογή τους, β) την άμεση γνώση των συνθηκών εργασίας σε πραγματικούς εργασιακούς χώρους στους οποίους μπορούν να εργαστούν οι απόφοιτοι του Τμήματος, γ) την ανάπτυξη δεξιοτήτων και εξειδικεύσεων που σχετίζονται με τις γνώσεις και τα εφόδια που έχουν λάβει οι φοιτητές/τριες του Τμήματος από το Πρόγραμμα Σπουδών κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και δ) τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους αποφοίτους του Τμήματος.

Η Πρακτική Άσκηση είναι πλήρους απασχόλησης. Η διάρκειά της είναι δύο μήνες, ακολουθεί το εργασιακό ωράριο που ισχύει στον εκάστοτε φορέα/εταιρεία και πρέπει να πραγματοποιηθεί τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο. Πραγματοποιείται σε επιλεγμένους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς (ιστορικά αρχεία, ερευνητικά κέντρα, μουσεία, πινακοθήκες, εφορίες αρχαιοτήτων, επιχειρήσεις, κλπ).

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας, στο οποίο συμμετείχαν είκοσι έξι (26) άτομα. Δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες δυσκολίες κατά την υλοποίησή του και τα αποτελέσματα κρίνονται ιδιαίτερα ικανοποιητικά. Από τη μία μεριά, οι ασκούμενοι φοιτητές και οι ασκούμενες φοιτήτριες εξοικειώθηκαν γρήγορα και με επιτυχία με το περιβάλλον του φορέα απασχόλησης. Από την άλλη, οι υπεύθυνοι στους φορείς απασχόλησης δήλωσαν άκρως ικανοποιημένοι από τη συνεργασία και τις επιδόσεις των φοιτητών/τριών, επιθυμώντας τη συνέχιση της συνεργασίας με το Τμήμα.

Είναι βέβαιο ότι η Πρακτική Άσκηση προσφέρει στους/στις φοιτητές/τριές μας την ιδιαίτερα πολύτιμη ευκαιρία να γνωρίσουν άμεσα περιβάλλοντα και χώρους εργασίας όπου μπορεί στο μέλλον να απασχοληθούν ως απόφοιτοι του Τμήματος.

Μάλιστα το διαμορφωμένο δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών συνεχώς επεκτείνεται. Συγκεκριμένα, το Τμήμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 συνεργάστηκε με τους παρακάτω τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς φορείς:

ΒΙΒΛΙΟΔΙΦΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΙΔΡΥΜΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΝΤΟΛΛΗΣ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ 'ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ'

ΚΕΝΤΡΟ ΓΝΩΣΗΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΞΟΡΙΣΤΩΝ ΑΗ ΣΤΡΑΤΗ – ΑΡΧΕΙΑ, ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΦΥΛΑΚΩΝ, ΕΞΟΡΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΓΑΚ-ΑΡΧΕΙΑ Ν. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΥΠ.ΠΟ.Α. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ - 4Η ΕΦΟΡΕΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ-ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΦΑ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΥΚΑΔΑΣ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΦΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΦΑ ΗΛΕΙΑΣ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΦΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΦΑ ΛΑΡΙΣΑΣ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΦΑ ΠΕΛΛΑΣ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΕΦΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ)

Πέραν της Πρακτικής Άσκησης, δεν υπάρχει συγκεκριμένη δράση του Τμήματος προκειμένου να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης φοιτητών (σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο). Υπάρχει όμως στενή και συνεχής συνεργασία και επαφή μεταξύ των εποπτών του Τμήματος και των εκπροσώπων των φορέων απασχόλησης καθ' όλη τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης. Οι προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με φορείς απασχόλησης περιλαμβάνουν προβλεπόμενες εργασιακές συνθήκες και συνάφεια των προς εκτέλεση εργασιών με γνώσεις και δεξιότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Οι ασκούμενοι φοιτητές επιβλέπονται και

υποστηρίζονται από τους διδάσκοντες του Τμήματος και βρίσκονται σε τακτική επικοινωνία μαζί τους.

Παρακολούθηση επαγγελματικής εξέλιξης αποφοίτων

Το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας είχε τους πρώτους ελάχιστους αποφοίτους κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, οπότε δεν υπάρχει ακόμα η δυνατότητα της παρακολούθησης της εξέλιξής τους.

Τρέχουσα μορφή Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Ο Οδηγός και το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών υπάρχουν στον ιστότοπο του Τμήματος (στην Ενότητα Προπτυχιακά, [Προπτυχιακές Σπουδές | ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ \(upatras.gr\)](#)).

Πρόγραμμα Σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2022-2023

1^ο Εξάμηνο							
ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
HIA_I101	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I104	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A102	Θεωρία και Μεθοδολογία της Αρχαιολογίας	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A104	Κλασική Αρχαιολογία Ι	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A105	Βυζαντινή Αρχαιολογία Ι	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A106	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Τέχνης Ι	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

3^ο Εξάμηνο

2^ο Εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
HIA_I201	Αρχαία Ιστορία Ι	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I204	Βυζαντινή Ιστορία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A203	Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A204	Κλασική Αρχαιολογία II	3	0	0	3	1,5	5
HIA_PH205	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία – Θεματογραφία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_D206	Εισαγωγή στην Πληροφορική Ι	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
HIA_I303	Ελληνική Ιστορία (19ος–20ος αιώνας)	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I304	Αρχαία Ιστορία II	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I305	Στοιχεία Βυζαντινού Πολιτισμού	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A306	Βυζαντινή Αρχαιολογία II	3	0	0	3	1,5	5

HIA_PH 304	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία – Ανθολογία ποίησης και πεζογραφίας Ι	3	0	0	3	1,5	5
HIA_D3 07	Εισαγωγή στην Πληροφορική ΙΙ	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

4 ^ο Εξάμηνο							
ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
HIA_I4 07	Βυζαντινή Ιστορία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I4 08	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσης	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I4 09	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού Ι	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A 402	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Τέχνης ΙΙ	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A 403	Εισαγωγή στη Διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A 406	Ρωμαϊκή Αρχαιολογία	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

5 ^ο Εξάμηνο							
ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΙΣΤΟΡΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ιστορίας»							
HIA_I5 02	Ρωμαϊκή Ιστορία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I5 06	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού II	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I5 07	Ιστορία των Πολιτισμών I	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I5 08	Ευρωπαϊκή Ιστορία: Από την Αναγέννηση ως τον Διαφωτισμό	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I51 0	Ιστορία της Λατινοκρατία ς	3	0	0	3	1,5	5
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Αρχαιολογίας»							
HIA_A5 07	Μινωική Αρχαιολογία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A5 08	Αρχαιολογία της Μακεδονίας	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A5 09	Ζητήματα Διαχείρισης Πολιτιστικής Κληρονομιάς	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A5 10	Ελληνική Τέχνη (18 ^{ος} - 20 ^{ός} αιώνας)	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A5 11	Υλικός Πολιτισμός - Ανθρωπολογ ικές Προσεγγίσεις	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ							

Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ψηφιακού Πολιτισμού»							
HIA_D 502	Εισαγωγή στη Δικτύωση Υπολογιστών	2	0	1	3	1,5	5
HIA_D 503	Αλγόριθμοι και Πολιτισμική Τεχνολογία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_D 508	Ψηφιοποίησ η Πολιτιστικής Κληρονομιάς	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο (18 ΩΕ)							30

6 ^ο Εξάμηνο							
ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΙΣΤΟΡΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ιστορίας»							
HIA_I6 01	Όψεις του δημόσιου και ιδιωτικού βίου στην Αρχαιότητα	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I6 03	Ευρωπαϊκή Ιστορία: Από τον Διαφωτισμό στη Βιομηχανική Επανάσταση	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I6 04	Θέματα Σύγχρονης Ευρωπαϊκής Ιστορίας	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I6 08	Ιστορία των Πολιτισμών II	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I609	Οικονομική Ιστορία (ECO_130)	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I61	Ελληνική Οικονομική Ιστορία (ECO_230)	3	0	0	3	1,5	5

0							
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Αρχαιολογίας»							
HIA_A6 03	Αρχαιολογία της Ύστερης Αρχαιότητας	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A6 05	Δημόσια Αρχαιολογία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A6 07	Μυκηναϊκή Αρχαιολογία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A6 08	Αρχαία Ελληνική Κεραμική	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ψηφιακού Πολιτισμού»							
HIA_D 603	Τεχνολογίες Διαδικτύου και Πολιτιστικοί Ιστότοποι	3	0	0	3	1,5	5
HIA_D 607	Ασφάλεια και Εμπιστοσύνη σε Πολιτισμικά Περιβάλλοντα	2	0	1	3	1,5	5
HIA_D 608	Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών στην Ιστορία και την Αρχαιολογία	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Φιλολογίας»							
HIA_PH60 1	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία – Ανθολογία ποίησης και πεζογραφίας II	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ							
HIA_EP A600 (6 ^ο ή 8 ^ο εξάμηνο)	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	0	0	0	0	0	5
Σύνολο							30

7 ^ο Εξάμηνο							
ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΙΣΤΟΡΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ιστορίας»							
HIA_I701	Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I702	Σύγχρονες Οπτικοποιήσεις της Αρχαιότητας	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I705	Οθωμανική Ιστορία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I708	Λαϊκός Πολιτισμός Ι	3	0	0	3	1,5	5
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Αρχαιολογίας»							
HIA_A706	Μουσειολογία (ARC_E405)	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A707	Νεολιθικός Πολιτισμός	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A708	Αρχαιολογία του Πρόσφατου Παρελθόντος	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A709	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A710	Αρχαιολογία της Αθήνας	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ψηφιακού Πολιτισμού»							
HIA_D704	Τεχνολογίες Διαδικτύου και Προηγμένες Πολιτιστικές Εφαρμογές	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ							
HIA_PH703	Νέα Ελληνική Φιλολογία	3	0	0	3	1,5	5

Θεματική περιοχή: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ							
HIA_ED701	Παιδαγωγικό Βάσης Ι: Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης (ESW_105)	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ							
HIA_PE700	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	3	0	0	3	1,5	5
	Σύνολο						30

8 ^ο Εξάμηνο							
ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ ΕΠΑΦΗΣ (ΩΕ)					
Κωδικός	Τίτλος	Παραδόσεις (ΩΠ)	Φροντιστήρια (ΩΦ)	Εργαστήρια (ΩΕ)	Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)	Συντελεστής Βαρύτητας (ΣΒ)	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΙΣΤΟΡΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ιστορίας»							
HIA_I806	Προφορική Ιστορία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I807	Στοιχεία Μεταβυζαντινού και Οθωμανικού Πολιτισμού	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I808	Δημόσια Ιστορία	3	0	0	3	1,5	5
HIA_I809	Λαϊκός Πολιτισμός ΙΙ	3	0	0	3	1,5	5
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Αρχαιολογίας»							
HIA_A801	Πρώιμη Εποχή του Χαλκού	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A802	Αρχαία Ελληνική Γλυπτική	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A8	Ζητήματα στην Ιστορία της Τέχνης	3	0	0	3	1,5	5

07							
HIA_A8 08	Εισαγωγή στην Αρχαιολογία του Αρχαίου Θεάτρου (THE-ATH113)	3	0	0	3	1,5	5
HIA_A8 09	Νομισματική	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Ψηφιακού Πολιτισμού»							
HIA_D 802	Δικτυακά Περιβάλλοντα και Πολιτισμός	3	0	0	3	1,5	5
HIA_D 803	Ψηφιακές Αναπαραστάσεις του Παρελθόντος	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ							
Τα επόμενα μαθήματα είναι «Μαθήματα Επιλογής Φιλολογίας»							
HIA_PH 802	Βυζαντινά κείμενα και πολιτισμός	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ							
HIA_ED8 01	Παιδαγωγικό Βάσης II: Κοινωνική-Εκπαιδευτική Πολιτική (ESW_115)	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ							
HIA_ PE800	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	3	0	0	3	1,5	5
Θεματική περιοχή: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ							
HIA_EPA6 00 (6 ^ο ή 8 ^ο εξάμηνο)	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	0	0	0	0	0	5
	Σύνολο						30

Οι διαδικασίες των εξετάσεων είναι οι νόμιμες, τυπικές διαδικασίες των ΑΕΙ και τηρούνται με συνέπεια από τα στελέχη του Τμήματος, ώστε να διασφαλίζεται η αντικειμενική αξιολόγηση των φοιτητών/τριών με βάση την απόδοσή τους. Η διαφάνεια της αξιολόγησης των φοιτητών/τριών διασφαλίζεται με τη γνωστοποίηση των κριτηρίων αξιολόγησής τους, την ανακοίνωση της εξεταστέας ύλης πολύ πριν από

την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, την πραγματοποίηση γραπτών εξετάσεων με κοινά θέματα, τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων και τη δυνατότητα ελέγχου του γραπτού από τους/τις φοιτητές/τριες. Επιπλέον, σε κάποια μαθήματα η αξιολόγηση στηρίζεται και στην εκπόνηση-παρουσίαση εργασιών οι οποίες βαθμολογούνται, και η βαθμολογία τους συνυπολογίζεται κατά τη διαμόρφωση του τελικού βαθμού. Η εκπόνηση εργασιών αποτελεί - κατά τη γνώμη μας - αποδοτική λύση για τη μετατόπιση του κέντρου βάρους της εκπαιδευτικής διαδικασίας από την εξεταστική περίοδο στο εξάμηνο. Καταβάλλεται δε προσπάθεια, ώστε οι φοιτητές/τριες να συμμετέχουν ενεργά στις διαλέξεις των μαθημάτων σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου (με μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες, παρουσιάσεις, συλλογή δεδομένων, βιβλιογραφική ανασκόπηση κ.λπ.).

Τμήμα Μουσειολογίας

Το 2022 το Τμήμα Μουσειολογίας, με έδρα τον Πύργο, συγχωνεύτηκε με το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας. Οι φοιτητές/τριες που είναι εγγεγραμμένοι/ες σε αυτό μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 ολοκληρώνουν το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος εισαγωγής τους και λαμβάνουν τον αντίστοιχο τίτλο σπουδών. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 λειτούργησε το Γ' και Δ' έτος του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Το Τμήμα εξετάζει επίσης τους επί πτυχίω φοιτητές από τρία προγενέστερα, καταργηθέντα Τμήματα ΤΕΙ. Οι επί πτυχίω φοιτητές ανέρχονται σε 1538.

Ο εκπαιδευτικός στόχος του Τμήματος Μουσειολογίας είναι να παρέχει στους/στις φοιτητές/τριες σε βάθος κατανόηση των θεωρητικών κατευθύνσεων της Μουσειολογίας αλλά και πρακτικών εφαρμογών και μεθόδων της, όπως αποτυπώνονται στην ελληνική και διεθνή έρευνα, πρακτική και εμπειρία. Το Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται με τρόπο ώστε οι φοιτητές/τριες, παρακολουθώντας μαθήματα κορμού (υποχρεωτικά) ή κατ' επιλογήν μαθήματα, να εισάγονται στα πρώτα εξάμηνα σε γνωστικά πεδία τα οποία:

- συνδέονται με τη συγκρότηση, μελέτη και επιμέλεια των μουσειακών συλλογών
- παρέχουν κριτική προσέγγιση και μεθόδους (όπως Πολιτισμική θεωρία, Κοινωνική έρευνα)
- αποτελούν τομείς γνώσης που βρίσκονται σε δημιουργικό διάλογο με τη Μουσειολογία (όπως Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας).

Τα επόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα στοχεύουν στην εξειδίκευση της επιστημονικής ταυτότητας των φοιτητών/τριών. Η δομή του Προγράμματος Σπουδών τους επιτρέπει να παρακολουθούν και να εξειδικεύονται σε μία από τρεις κύριες ομάδες γνωστικών αντικειμένων: Συλλογές / Συντήρηση, Εκθέσεις / Επικοινωνία και Εκπαίδευση / Μάθηση.

Βασικό μέρος του προγράμματος αποτελούν οι επισκέψεις σε μουσεία, πινακοθήκες, εκθεσιακούς και πολιτιστικούς χώρους, τα σεμινάρια, οι πρακτικές ασκήσεις και υλοποίηση πειραματικών δράσεων, που προετοιμάζουν τους/τις φοιτητές/τριες για το εν δυνάμει προνομιακό επαγγελματικό τους περιβάλλον.

Πρόγραμμα Σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 Τμήματος Μουσειολογίας

5ο Εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ					
Κωδικός	Τίτλος	Π	Φ	Ε	ΔΜ	ΣΒ	ECTS
MUS_500	Εισαγωγή στη μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_501	Μουσεία/Πινακοθήκες και Μουσειολογία Εικαστικών τεχνών (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_502	Μουσεία Φυσικής Ιστορίας και περιβάλλον (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_503	Στοιχεία συντήρησης αντικειμένων (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_504	Μουσεία, εκθέσεις και ερμηνεία (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_505	Θεωρίες εκπαίδευσης και μάθησης (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_506	Μουσείο και πόλη (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο για 6 μαθήματα (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

6ο Εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ					
Κωδικός	Τίτλος	Π	Φ	Ε	ΔΜ	ΣΒ	ECTS
MUS_600	Επισκέπτες και κοινό: Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι έρευνας (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_601	Μουσεία και Μουσειολογία εφαρμοσμένων τεχνών (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_602	Βιομηχανική κληρονομιά και μουσειακοί χώροι (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_603	Ειδικά θέματα συντήρησης (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_604	Αρχές και τεχνικές εκπόνησης μουσειολογικών μελετών (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_605	Μουσειακή εκπαίδευση (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_606	Νέα Μουσειολογία, τοπικά μουσεία και πολιτιστικός τουρισμός (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_607	Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο για 6 μαθήματα (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

7ο Εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ					
Κωδικός	Τίτλος	Π	Φ	Ε	ΔΜ	ΣΒ	ECTS
MUS_700	Σχεδιασμός και εκπόνηση εκπαιδευτικής έρευνας (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_701	Πτυχιακή εργασία (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_702	Ψηφιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς και μουσειακών συλλογών (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_703	Ανάλυση και αξιολόγηση εκθέσεων (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_704	Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας πολιτισμικών μονάδων (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_705	Μουσεία και ψηφιακές τεχνολογίες (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_706	Εισαγωγή στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_707	Εισαγωγή στην εκπαιδευτική τεχνολογία (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_708	Ανάπτυξη δεξιοτήτων και επαγγελματοποίηση (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο για 6 μαθήματα (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

8ο Εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑ		ΩΡΕΣ					
Κωδικός	Τίτλος	Π	Φ	Ε	ΔΜ	ΣΒ	ECTS
MUS_800	Μουσείο και σχολείο (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_801	Μουσεία: Προκλήσεις στον 21ο αιώνα (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_802	Στοιχεία Αρχαιομετρίας (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_803	Εκθεσιακός σχεδιασμός (οργάνωση χώρου, φωτισμός, πρόσβαση) (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_804	Πολιτικές εκπαίδευσης προσωπικού: Άτυπες και μη τυπικές μορφές (Υ)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_805	Ερμηνευτικές στρατηγικές και συγγραφή μουσειακών κειμένων (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_806	Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις σε παιδικά μουσεία (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
MUS_807	Πρακτική άσκηση (Ε)	3	0	0	3	1,5	5
Σύνολο για 6 μαθήματα (18 ΩΕ)		18	0	0	18		30

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ & ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας ίδρυσε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών τον Απρίλιο του 2021. Το ΠΜΣ θα δεχτεί τους πρώτους φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, καθώς στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η διαδικασία αξιολόγησης υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών. Επιπλέον, ξεκίνησε η διαδικασία επικαιροποίησης του κανονισμού λειτουργίας του ΠΜΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022. Μέσα στο ακαδημαϊκό έτος αποφοίτησε ο τελευταίος εγγεγραμμένος μεταπτυχιακός φοιτητής του καταργηθέντος Τμήματος ΔΠΠΝΤ.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (πρώην Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών)

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του καταργηθέντος Τμήματος ΔΠΠΝΤ εγκρίθηκε, αρχικά, το 2014 με Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 3021Β/07.11.2014. Το Μάιο του 2018 επανιδρύθηκε το ΠΜΣ σύμφωνα με νέα Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1626Β/10.05.2018. Ο σχετικός κανονισμός δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 4106Β/20.09.2018. Το ΠΜΣ του καταργηθέντος τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών υποστηρίζεται από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, που το διαδέχθηκε (ν. 4610/2019, ΦΕΚ 70/7.5.2019, τ. Α), μέχρι της αποφοίτησης όλων των φοιτητών.

Το ΠΜΣ οδηγεί σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε «Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις». Το ΠΜΣ «Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις» έχει ως γνωστικό αντικείμενο τη διεπιστημονική έρευνα ανάμεσα στις γνωστικές περιοχές που διαμορφώνουν α) η μελέτη των πολιτισμών των αστικών χώρων και β) οι μέθοδοι αναπαράστασης και αλληλεπίδρασης με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι η εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών προερχόμενων από τις επιστημονικές περιοχές των κοινωνικών, ανθρωπιστικών και οικονομικών επιστημών, της αρχιτεκτονικής, των ΜΜΕ, της πολιτισμικής διαχείρισης και της πολιτισμικής πληροφορικής, και η μετεκπαίδευσή τους στη μελέτη, σχεδιασμό και παρέμβαση σε ζητήματα που συνδέονται με την πολιτιστική προβολή και αναπαράσταση σε αστικά περιβάλλοντα. Επιπλέον, ερευνώνται ζητήματα ερμηνείας και σημειωτικής ανάλυσης της κοινωνικής πραγματικότητας όπως αυτή πλέον διαμορφώνεται με την εγκαθίδρυση και διαμεσολάβηση των ψηφιακών συστημάτων και τη δημιουργία νέων δυναμικών χώρων.

Η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών και η επέκταση της χρήσης τους έχει μετασχηματίσει τους αστικούς χώρους δημιουργώντας νέα πεδία δράσης και αναπαράστασης για τους κατοίκους και χρήστες των πόλεων. Οι πόλεις ως παλίμψηστα διαθέτουν ιστορικό περιεχόμενο που αναδεικνύεται και συμβολοποιείται όταν ιδεολογικοί, οικονομικοί ή αισθητικοί λόγοι το επιβάλλουν. Η μνήμη, ατομική και συλλογική, δημιουργεί και αναπαράγει αφηγήσεις και αστικούς μύθους παρουσιάζοντας διαφορετικές και όχι πάντα συμπλέουσες εκδοχές του παρελθόντος. Τα χωρικά πεδία συλλογικής έκφρασης, όπου οι πολιτισμικές αναπαραστάσεις εξελίσσονται, είναι δημόσιοι χώροι όπως δρόμοι, πλατείες, στάδια, θέατρα, κινηματογράφοι, αρχαιολογικοί χώροι, τόποι μνήμης, μουσεία,

εκθεσιακοί χώροι κ.λπ. Η άμεση σύνδεση των παραπάνω με τις εξελισσόμενες τεχνολογίες έχει ως αποτέλεσμα τη δικτύωση των πόλεων με χρόνους και χώρους, γεγονός που ενισχύει την πολιτισμική επικοινωνία των κατοίκων. Επιπλέον, αλλάζει την αισθητική της πόλης και παρεμβαίνει στη διαμόρφωση του πολιτισμικού κεφαλαίου. Το ΠΜΣ «Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις» αποσκοπεί στην εκπαίδευση των μεταπτυχιακών φοιτητών στη μελέτη και παρέμβαση τέτοιων μορφών αναπαραστάσεως στους αστικούς χώρους.

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των τμημάτων Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολιτικών Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Πληροφορικής, Σχολών Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Οικονομικών Επιστημών, Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, Πολιτισμικής Διαχείρισης και Πληροφορικής, Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια σπουδών για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι 4 διδακτικά εξάμηνα και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (Π.Μ. ή ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχεται σε 120 ECTS. Η διδασκαλία των μαθημάτων καθώς η συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας γίνεται στην Ελληνική και σε ειδικές περιπτώσεις στην Αγγλική Γλώσσα. Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 9 εξαμηνιαία μαθήματα (δηλ. 3 μαθήματα στο Α εξάμηνο, 3 μαθήματα στο Β εξάμηνο και 3 μαθήματα στο Γ εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς τη διπλωματική εργασία κατά το Δ εξάμηνο. Τα μαθήματα πιστώνονται με συνολικό φόρτο εργασίας 90 ECTS και η διπλωματική εργασία με συνολικό φόρτο εργασίας 30 ECTS.

Το πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο είναι το εξής:

A/A	Τίτλος μαθήματος	Τύπος	ECTS
A εξάμηνο			
A1	Κοινωνιολογία του αστικού χώρου	Υποχρεωτικό	10
A2	Τεχνολογικά δίκτυα και ψηφιακές αναπαραστάσεις	Υποχρεωτικό	10
A3	Πόλη και μνήμη	Επιλογής	10
A4	Οικιστικά σύνολα του παρελθόντος μέσα σε σύγχρονα αστικά τοπία	Επιλογής	10
A5	Πόλη και ψηφιακά μέσα	Επιλογής	10
<i>Απαιτείται η επιλογή ενός μαθήματος από τα A3, A4</i>			
Σύνολο A εξαμήνου			30

Β εξάμηνο			
B1	Σχεδιασμός μουσείων και εκθέσεων στη σύγχρονη πόλη	Υποχρεωτικό	10
B2	Νέα μέσα αλληλεπίδρασης και προβολής	Υποχρεωτικό	10
B3	Περί πόλεως λόγοι	Επιλογής	10
B4	Πολιτισμικά δίκτυα και χώρος	Επιλογής	10
B5	Αστικός χώρος και γεωγραφική αναπαράσταση	Επιλογής	10
<i>Απαιτείται η επιλογή ενός μαθήματος από τα B3, B4</i>			
Σύνολο Β εξαμήνου			30
Γ εξάμηνο			
Γ1	Πολιτιστική διαχείριση σε αστικό περιβάλλον	Υποχρεωτικό	10
Γ2	Αποδοτική παροχή πολιτισμικών υπηρεσιών σε δικτυακό περιβάλλον	Υποχρεωτικό	10
Γ3	Εικαστικές εγκαταστάσεις σε πόλεις	Επιλογής	10
Γ4	Πολιτισμική οικονομία και διαχείριση πολιτισμικών μονάδων	Επιλογής	10
Γ5	Εικόνα και ταυτότητα στη δημιουργική πόλη	Επιλογής	10
<i>Απαιτείται η επιλογή ενός μαθήματος από τα Γ3, Γ4</i>			
Σύνολο Γ εξαμήνου			30
Δ εξάμηνο			
Δ1	Εκπόνηση και συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας	Υποχρεωτική	30
Σύνολο Δ εξαμήνου			30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΜΣ			120

Ο αριθμός των εισακτέων στο ΠΜΣ είναι κατ' ανώτατο όριο είκοσι (20) ετησίως. Όριο για τη δυνατότητα υποβολής υποψηφιότητας ορίζεται ο χαρακτηρισμός ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ (6,5). Οι πτυχιούχοι ελληνικών Πανεπιστημίων πρέπει να πιστοποιήσουν την καλή γνώση σε μία ξένη γλώσσα (αγγλική, γαλλική ή γερμανική). Η γνώση της ξένης γλώσσας πιστοποιείται όπως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι οφείλουν να γνωρίζουν επαρκώς την ελληνική. Η επάρκεια της ελληνομάθειας πιστοποιείται όπως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

Η επιλογή γίνεται από την Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ που έχει οριστεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και προτείνει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση τους 20 πρώτους λαμβάνοντας υπόψη τα κάτωθι κριτήρια επιλογής:

- την επίδοση σε γραπτές εξετάσεις,
- τον βαθμό πτυχίου,

- τη βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το ΜΔΕ,
- την προφορική συνέντευξη (συνεκτίμηση της προσωπικότητας, της επιστημονικής συγκρότησης και των συστατικών επιστολών),
- την τυχόν ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα, σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του ΜΔΕ.

Η επιτυχία στις γραπτές εξετάσεις αποτελεί απαραίτητο κριτήριο επιλογής και προϋπόθεση για τη δυνατότητα προφορικής εξέτασης του υποψηφίου. Το τρέχων ακαδημαϊκό έτος δεν εισήχθησαν φοιτητές στο ΠΜΣ.

Η φοίτηση είναι δωρεάν.

Για την υλοποίηση του ΠΜΣ απασχολούνται μέλη ΔΕΠ του καταργηθέντος Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ιδίου Πανεπιστημίου ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής, καθώς και κατηγορίες διδασκόντων σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ιστορίας -Αρχαιολογίας είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών του ΠΜΣ. Οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος πραγματοποιούνται στα Εργαστήρια Υπολογιστών και σε χώρους διαμορφωμένους (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκες και εργαστήρια), για τη στέγαση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Επιπλέον, στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί οργανωμένη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης, η οποία έχει συνδεθεί (μέσω Διαδικτύου) με τράπεζες πληροφοριών και με μεγάλες βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. προέρχεται από:

- α) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
- β) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,
- γ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- δ) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας)

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας εγκρίθηκε τον Απρίλιο 2021 με Υπουργική Απόφαση και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1480/13.04.2021 μαζί με το σχετικό κανονισμό λειτουργίας μεταπτυχιακών σπουδών. Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις «Σύγχρονες Προσεγγίσεις στην Ιστορία και την Αρχαιολογία των Πόλεων» (Master in Contemporary Approaches to the History and the Archaeology of Cities).

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) «Σύγχρονες προσεγγίσεις στην Ιστορία και την Αρχαιολογία των πόλεων» (Master in Contemporary approaches to the History and the Archaeology of Cities) έχει ως γνωστικό αντικείμενο τη

διεπιστημονική έρευνα ανάμεσα στις γνωστικές περιοχές που διαμορφώνουν: α) οι ιδιαιτερότητες των ιστορικών και αρχαιολογικών τεκμηρίων που συνθέτουν το αστικό παλίμψηστο, β) η επίδραση της διαχρονίας της πόλης στη διαμόρφωση κυρίαρχων και επιμέρους αστικών ταυτοτήτων και αφηγήσεων και γ) οι μέθοδοι αναπαράστασης και προβολής του αστικού παρελθόντος με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας.

Οι πόλεις ως παλίμψηστα διαθέτουν ιστορικό περιεχόμενο που αναδεικνύεται και συμβολοποιείται στο παρόν σε συνάρτηση με ιδεολογικούς, οικονομικούς ή αισθητικούς παράγοντες. Η μνήμη, ατομική και συλλογική, δημιουργεί και αναπαράγει αφηγήσεις παρουσιάζοντας διαφορετικές και όχι πάντα συμπλέουσες εκδοχές του παρελθόντος. Η άμεση σύνδεση των παραπάνω με τις εξελισσόμενες τεχνολογίες ενισχύει την πολιτισμική επικοινωνία των κατοίκων επιδρώντας στη λειτουργία και την αισθητική της πόλης και παρεμβαίνοντας στη διαμόρφωση του υφιστάμενου πολιτισμικού κεφαλαίου. Σε αυτό το θεματικό πλαίσιο προσεγγίζονται ζητήματα διαμόρφωσης και ερμηνείας του αστικού παρελθόντος και της διαχείρισης της μνήμης, όπως αυτή πλέον μετασχηματίζεται με την εγκαθίδρυση και διαμεσολάβηση των ψηφιακών μέσων και τη δημιουργία νέων δυναμικών χώρων.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι η εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών προερχόμενων από τις επιστημονικές περιοχές των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών, της διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της πολιτισμικής πληροφορικής σε μία ολιστική, θεωρητικά ενήμερη και μεθοδολογικά σύγχρονη διερεύνηση του ιστορικού φαινομένου της πόλης που περιλαμβάνει τη διεπιστημονική του προσέγγιση μέσα από τα ιστορικά και αρχαιολογικά τεκμήρια, τις αρχαιολογικές μαρτυρίες, τις φιλολογικές πηγές, τους πολεοδομικούς μετασχηματισμούς, την καλλιτεχνική παραγωγή, την αστική εθνογραφία, την ψηφιακή αναπαράσταση, τη διαχείριση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέσω ενός συνδυασμού ακαδημαϊκών μελετών, πρακτικής κατάρτισης και ερευνητικών εργασιών, αναπτύσσονται εξειδικευμένες δεξιότητες που απαιτούνται για την αρχαιολογική έρευνα, την οπτική ανάλυση και την ιστορική καταγραφή και ερμηνεία του διαχρονικού φαινομένου της πόλης

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Σχολών Ανθρωπιστικών Επιστημών, Σχολών Κοινωνικών Επιστημών, Τμημάτων Πολιτισμικής Διαχείρισης και Πληροφορικής, καθώς και κάτοχοι πτυχίων άλλων ειδικοτήτων ΑΕΙ με σπουδές σχετικές προς το περιεχόμενο και τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ, πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η διαδικασία εισαγωγής (προϋποθέσεις και κριτήρια) καθορίζεται αναλυτικά στον κανονισμό λειτουργίας του προγράμματος

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του ΔΜΣ ανέρχεται σε 120. Από αυτές, 30 μονάδες αντιστοιχούν στα τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα του Α' εξαμήνου, 30 μονάδες αντιστοιχούν στα τρία (3) μαθήματα του Β' εξαμήνου [τρία (3) κατ' επιλογή μαθήματα], 30 μονάδες αντιστοιχούν στα τρία (3) μαθήματα του Γ' εξαμήνου [τρία (3) κατ' επιλογή

μαθήματα] και, 30 μονάδες αντιστοιχούν στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Δ' εξαμήνου.

Τα μαθήματα του ΠΜΣ είναι εξαμηνιαία. Η διδασκαλία θα γίνεται στην ελληνική και/ή στην αγγλική γλώσσα. Η διπλωματική εργασία συγγράφεται στην ελληνική ή αγγλική, ανεξάρτητα από τη γλώσσα διδασκαλίας. Για τη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ΔΜΣ οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα, σε έξι (6) από τα προσφερόμενα ως κατ' επιλογή μαθήματα και να εκπονήσουν επιτυχώς διπλωματική εργασία κατά το Δ' εξάμηνο. Το πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο είναι το εξής:

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Α' εξάμηνο				30
A1	HAC101	Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις του αστικού χώρου	Υποχρεωτικό	10
A2	HAC102	“Αρχαία πόλεις”: Ιστορικές και φιλολογικές αναγνώσεις	Υποχρεωτικό	10
A3	HAC103	Ψηφιακές μέθοδοι στην Ιστορία και την Αρχαιολογία των πόλεων	Υποχρεωτικό	10
Β' εξάμηνο				30
B1	HAC104	Αρχαιολογία των ελληνικών πόλεων	Επιλογής	10
B2	HAC105	Βυζαντινή και Οθωμανική πόλη	Επιλογής	10
B3	HAC106	Ψηφιακές υπηρεσίες και διαδίκτυο	Επιλογής	10
B4	HAC107	Σύγχρονες εθνογραφικές προσεγγίσεις της πόλης	Επιλογής	10
B5	HAC108	Μνήμη και πόλη I	Επιλογής	10
<i>Απαιτείται η επιλογή τριών μαθημάτων από τα πέντε</i>				
Γ' εξάμηνο				30
Γ1	HAC109	Όψεις Δημόσιας Ιστορίας στη σύγχρονη πόλη	Επιλογής	10
Γ2	HAC110	Αρχαιολογική έρευνα και διαχείριση του πρόσφατου παρελθόντος	Επιλογής	10

Γ3	HAC111	Ψηφιακά μουσεία και εκθέσεις στη σύγχρονη πόλη	Επιλογής	10
Γ4	HAC112	Εικαστικές εγκαταστάσεις και επιτελέσεις στον δημόσιο χώρο της πόλης	Επιλογής	10
Γ5	HAC113	Μνήμη και πόλη II	Επιλογής	10
<i>Απαιτείται η επιλογή τριών μαθημάτων από τα πέντε</i>				
Δ' εξάμηνο				
Δ1	HAC114	Εκπόνηση και συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	Υποχρεωτική	30
ΣΥΝΟΛΟ ECTS				120

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα κατ' έτος ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε τριάντα (30). Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, καθώς και ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34 καθώς και της παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος στο ΠΜΣ, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 του ν. 4485/2017.

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από επιτροπή Καθηγητών και Λεκτόρων του Τμήματος που ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης και προτείνει προς έγκριση στη Συνέλευση κατ' ανώτατο όριο τους 30 (τριάντα) πρώτους συνυπολογίζοντας τα κάτωθι κριτήρια επιλογής με συντελεστές βαρύτητας που καθορίζονται σε κάθε προκήρυξη: α. το γενικό βαθμό πτυχίου, β. τη βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, γ. την επίδοση σε πτυχιακή/διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο, δ. την προφορική συνέντευξη (συνεκτίμηση της προσωπικότητας, της επιστημονικής συγκρότησης και των συστατικών επιστολών), ε. την τυχόν ερευνητική, επαγγελματική ή συγγραφική δραστηριότητα, σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, στ. την επίδοση σε γραπτές εξετάσεις, και ζ. το επίπεδο γλωσσομάθειας μίας τουλάχιστο ξένης γλώσσας.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων καταρτίζει πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων, ο οποίος (με τη σύμφωνη γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής) επικυρώνεται από την Συνέλευση, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω κριτήρια επιλογής με συντελεστές βαρύτητας που καθορίζονται σε κάθε προκήρυξη. Επιλέγονται οι υποψήφιοι που θα συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη βαθμολογία. Επιπλέον, ορίζονται 3 επιλαχόντες. Ισοβαθμίσαντες υποψήφιοι με τη βαθμολογία του τελευταίου επιτυχόντα εισάγονται καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου αριθμού εισακτέων. Η επιτυχία στις γραπτές εξετάσεις αποτελεί απαραίτητο κριτήριο επιλογής και προϋπόθεση για τη δυνατότητα προφορικής εξέτασης του υποψηφίου. Το τρέχων ακαδημαϊκό έτος δεν εισήχθησαν φοιτητές στο ΠΜΣ.

Η φοίτηση είναι δωρεάν. Το Διδακτικό Προσωπικό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών θα προέρχεται από τις προβλεπόμενες κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 36 του ν. 4485/2017 (Α' 114). Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών του ΠΜΣ. Οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος πραγματοποιούνται στα Εργαστήρια Υπολογιστών και σε χώρους διαμορφωμένους (αίθουσες διδασκαλίας, Βιβλιοθήκες και εργαστήρια), για τη στέγαση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Επιπλέον, στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί οργανωμένη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης συνδεδεμένη με τράπεζες πληροφοριών και με μεγάλες Βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του Εξωτερικού.

Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τον προϋπολογισμό του ΥΠΑΙΘ, δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, πόρους από ερευνητικά προγράμματα και πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών.

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας αμέσως μετά την ίδρυσή του το 2019 άρχισε να δέχεται αιτήσεις για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 ξεκίνησε η διαδικασία επικαιροποίησης του κανονισμού του προγράμματος διδακτορικών σπουδών του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022. Επιπλέον, τα αρμόδια όργανα του Τμήματος μεριμνούν για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων διδακτορικών σπουδών του καταργηθέντος Τμήματος Δ.Π.Π.Ν.Τ. και του συγχωνευθέντος Τμήματος Μουσειολογίας μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων υποψήφιων διδασκόντων.

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (πρώην Τμήματος Μουσειολογίας)

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του συγχωνευθέντος Τμήματος Μουσειολογίας στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας υποστηρίζεται από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας ως καθολικός διάδοχος των ακαδημαϊκών και λειτουργικών υποχρεώσεων σύμφωνα με το ν. 4610/2019, ΦΕΚ 70/7.5.2019, τ. Α . Στο ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 ο αριθμός των υποψήφιων διδασκόντων ανέρχεται σε τέσσερις (4). Η επίδοση και η πρόοδός τους ελέγχονται με βάση τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία διαδικασίες. Λεπτομέρειες υπάρχουν στον ιστότοπο του πρώην Τμήματος Μουσειολογίας (<http://museology.upatras.gr/>) και περιέχονται στο σχετικό κανονισμό (Διδακτορικές Σπουδές) καθώς και στον Οδηγό Σπουδών (Προπτυχιακά > Οδηγός Σπουδών)».

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (πρώην Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών)

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του καταργηθέντος τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών υποστηρίζεται από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, που το διαδέχθηκε (ν. 4610/2019, ΦΕΚ 70/7.5.2019, τ. Α), μέχρι της αποφοίτησης όλων των υποψήφιων διδασκόντων. Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 ο αριθμός των υποψήφιων διδασκόντων ανέρχεται

σε 17, ενώ 2 έλαβαν Διδακτορικό Δίπλωμα (Πίνακας 5). Η επίδοση και η πρόοδός τους ελέγχονται με βάση τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία διαδικασίες. Λεπτομέρειες υπάρχουν στον ιστότοπο του Τμήματος (<http://www.culture.upatras.gr/>) και περιέχονται στο σχετικό κανονισμό (Μεταπτυχιακά > Διδακτορικό Δίπλωμα > Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών) καθώς και στον Οδηγό Σπουδών (Προπτυχιακά > Οδηγός Σπουδών). Οι διαδικασίες ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής είναι διαφανείς, με καθορισμένες και συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας, οι οποίες περιγράφονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Εκεί περιγράφονται, επίσης, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια για την επιλογή υποψηφίων διδασκόντων, καθώς και όλες οι σχετικές με την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής παράμετροι.

Μέχρι τώρα έχουν αποφοιτήσει έξι (6) άτομα. Μέχρι τώρα δεν έχει αναπτυχθεί η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, αν και παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα. Παρέχονται εντούτοις από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summer schools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κ.ο.κ.

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας)

Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 ο αριθμός των υποψηφίων διδασκόντων ανέρχεται σε δέκα (10) άτομα. Η επίδοση και η πρόοδός τους θα ελέγχονται με βάση τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία διαδικασίες (Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας, ΦΕΚ 1416/15.4.2020, τ. Β). Λεπτομέρειες υπάρχουν στον ιστότοπο του Τμήματος (<http://www.ha.upatras.gr/>) και περιέχονται στο σχετικό κανονισμό (Μεταπτυχιακά > Διδακτορικό Δίπλωμα > Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών) καθώς και στον Οδηγό Σπουδών (Προπτυχιακά > Οδηγός Σπουδών).

Οι διαδικασίες ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής είναι διαφανείς, με καθορισμένες και συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας, οι οποίες περιγράφονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Εκεί περιγράφονται, επίσης, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια για την επιλογή υποψηφίων διδασκόντων, καθώς και όλες οι σχετικές με την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής παράμετροι.

Μέχρι τώρα δεν έχουν αποφοιτήσει υποψήφιοι διδάκτορες και δεν έχει αναπτυχθεί η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, αν και παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα. Παρέχονται εντούτοις από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summer schools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κ.ο.κ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ (ακαδημαϊκό έτος)

Σε κάθε μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος έχουν ανατεθεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) μαθήματα για το ακαδημαϊκό έτος. Το Τμήμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 λειτούργησε με δεκατέσσερα (14) μέλη ΔΕΠ εκ των οποίων ένας (1) στη βαθμίδα του Καθηγητή, έξι (6) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή και επτά (7) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 υπήρχαν δεκατέσσερα (14) μέλη ΔΕΠ λόγω συνταξιοδότησης δύο μελών ΔΕΠ. Επίσης, δίδαξαν ως συμβασιούχοι τρεις (3) διδάσκοντες/διδάσκουσες σύμφωνα με το ν. 407/80 και δέκα (10) διδάσκοντες/διδάσκουσες σύμφωνα με το πρόγραμμα «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού 2022-2023 στο Πανεπιστήμιο Πατρών». Τέλος στο τμήμα υπηρετούν και 4 μέλη ΕΔΙΠ.

Τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μόνο τα μαθήματα που εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο. Οι διδάσκοντες διατηρούν στενή επικοινωνία και συνεργασία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, τόσο μέσω συναντήσεων όσο και με χρήση μεθόδων επικοινωνίας που βασίζονται στο διαδίκτυο με πολύ καλά αποτελέσματα, όπως αποδεικνύει η μεγάλη συμμετοχή στο eclass και η εκτεταμένη χρήση του.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 συνεχίστηκε η εφαρμογή της διαδικασίας της ηλεκτρονικής συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια υποβλήθηκαν στο πληροφοριακό σύστημα της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών. Τα αποτελέσματα της επεξεργασίας τους είναι προσβάσιμα μέσω του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών. Η αξιολόγηση επιτρέπει στους φοιτητές να αναδείξουν το βαθμό στον οποίο έχουν επιτευχθεί τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Τα κριτήρια και οι μέθοδοι αξιολόγησης δημοσιεύονται εκ των προτέρων. Τα μέλη ΔΕΠ έχουν πλήρη κατανόηση των μεθόδων αξιολόγησης. Στους φοιτητές δίνεται ανατροφοδότηση, η οποία, εάν είναι απαραίτητο, συνδέεται με συμβουλές σχετικά με τη μαθησιακή διαδικασία. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 παρατηρήθηκε σχετική μείωση του αριθμού των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, καθώς αυτά ανέρχονται στα 551 έναντι των 664 της περσινής χρονιάς. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες σε γενικές γραμμές βρήκαν πολύ ενδιαφέροντα τα μαθήματα και τη διδασκαλία. Το ποσοστό ικανοποίησης των φοιτητών και φοιτητριών παρέμεινε περίπου στα ίδια επίπεδα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Η διδασκαλία και τα εργαστήρια/φροντιστήρια πραγματοποιούνται με χρήση διαφανειών, προβολικών συστημάτων και ηλεκτρονικών υπολογιστών, διευκολύνοντας έτσι την παρακολούθηση από τους φοιτητές. Και στα εργαστηριακά μαθήματα χρησιμοποιείται η ίδια μέθοδος με χρήση προβολικών συστημάτων, αλλά επιπλέον οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους μέσα από την υλοποίηση εργασιών στο εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος. Η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης κρίνεται ικανοποιητική λόγω του υψηλού

επιπέδου του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος και παρά τις δυσκολίες λειτουργίας που ενδέχεται να προκύψουν στη διάρκεια του κάθε ακαδημαϊκού έτους – δυσκολίες οι οποίες αντιμετωπίζονται κάθε φορά.

Πιο συγκεκριμένα, η διδακτική διαδικασία περατώνεται σε αρκετά ποιοτικές συνθήκες, γεγονός που βοηθά στην αλληλεπίδραση μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών. Ο λελογισμένος φόρτος εργασίας και η καθορισμένη ύλη αξιολογήθηκαν επίσης θετικά καθώς όπως φαίνεται από τα ερωτηματολόγια, βοήθησαν τις φοιτήτριες και τους φοιτητές να αποκτήσουν νέες γνώσεις και δεξιότητες, να τις αφομοιώσουν με καλό ρυθμό και να συμβάλουν τελικά στην επιστημονική τους συγκρότηση.

Αξιοποιείται από μεγάλο ποσοστό του διδακτικού προσωπικού ο ιστότοπος του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας σε συνδυασμό με τους παλαιούς των Τμημάτων ΔΠΠΝΤ και Μουσειολογίας, καθώς και η πλατφόρμα ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης eclass του Πανεπιστημίου Πατρών στην οποία πραγματοποιείται συστηματικά επικαιροποίηση του διδακτικού υλικού και συνοδευτικής πολυμεσικής πληροφορίας. Τόσο η ιστοσελίδα του τμήματος όσο και το eclass συμβάλλουν σημαντικά στη διαρκή επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές, ενώ στο eclass αναρτώνται υλικό και εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Πολύ θετικά κρίνεται τόσο η ποιότητα των επιλεγμένων από τους διδάσκοντες συγγραμμάτων όσο και η χορήγηση υποστηρικτικού υλικού και πανεπιστημιακών σημειώσεων οι οποίες φαίνεται ότι βοηθούν σημαντικά τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στην κατανόηση και ορθή αφομοίωση των μαθημάτων. Χάρη στη μεταφορά του Τμήματος στην Πάτρα, πλέον οι φοιτητές/φοιτήτριες μας έχουν πρόσβαση στη Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, καθώς και σε βιβλιοθήκες άλλων τμημάτων με συναφή γνωστικά αντικείμενα. Ως εκ τούτου, παρατηρήθηκε σχετική αύξηση του ποσοστού χρήσης της βιβλιοθήκης.

Η ύλη των μαθημάτων γνωστοποιείται από τους διδάσκοντες στους φοιτητές μέσω του ιστότοπου του Τμήματος, των ιστοτόπων/ιστοσελίδων μαθημάτων, της πλατφόρμας eclass, καθώς και μέσω ανακοινώσεων που αναρτώνται στα γραφεία των διδασκόντων και σε όλα τα σημεία ενημέρωσης στο Τμήμα. Οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα περιγράφονται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος που υπάρχει διαθέσιμος στον ιστότοπο του νέου Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας (<http://www.ha.upatras.gr/>) όπως και σε αυτούς των δύο καταργηθέντων Τμημάτων

(<http://www.culture.upatras.gr/>) / (<http://museology.upatras.gr/>).

Η μέτρηση του βαθμού επίτευξης των μαθησιακών στόχων πραγματοποιείται από το διδακτικό προσωπικό με βάση τις επιδόσεις των φοιτητών στις τελικές εξετάσεις, τη συμμετοχή στα εργαστήρια και την αξιολόγηση των υποχρεωτικών, προαιρετικών ή απαλλακτικών εργασιών που αναλαμβάνουν να εκπονήσουν σε όλη τη διάρκεια του έτους. Η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων κρίνεται ορθολογική και τηρείται με ιδιαίτερα ικανοποιητικό τρόπο από τους διδάσκοντες.

Τα παρεχόμενα στους φοιτητές εκπαιδευτικά βοηθήματα είναι υψηλού επιπέδου και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Τα

συγγράμματα παρέχονται στους φοιτητές μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας διαχείρισης συγγραμμάτων ΕΥΔΟΞΟΣ, τα οποία και φέτος μοιράστηκαν εγκαίρως, όπως φαίνεται και από την αξιολόγηση. Επιπλέον, σε όλα σχεδόν τα μαθήματα διανέμονται σημειώσεις, υλικό μελέτης και παρουσιάσεις από το διδακτικό προσωπικό. Κάθε χρόνο, όπου κρίνεται απαραίτητο, τα εγχειρίδια ανανεώνονται με βάση τις νέες κυκλοφορίες, με σκοπό να προτείνονται στους φοιτητές τα πιο πρόσφατα επιστημονικά αποτελέσματα σε κάθε θεματική περιοχή. Επίσης, οι σημειώσεις και το διαθέσιμο υλικό ανανεώνονται προσαρμοσμένα στις διεθνείς τάσεις και πραγματοποιείται συνεχής επικαιροποίηση μέσω της πλατφόρμας ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης eclass. Τα βοηθήματα καλύπτουν σε ικανοποιητικό ποσοστό τη διδασκόμενη ύλη.

Όσον αφορά τα διατιθέμενα μέσα και τις υποδομές, το Τμήμα έχει επαρκή εποπτικό, οπτικοακουστικό και υπολογιστικό εξοπλισμό, ο οποίος επιτρέπει τη διεξαγωγή των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων. Οι Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ/ICT) αξιοποιούνται σε μεγάλο βαθμό βοηθώντας στη διευκόλυνση του διδακτικού έργου όλων των διδασκόντων, καθώς και στην εξοικείωση των φοιτητών με την τεχνολογία, τούτο δε ισχύει απόλυτα για το σύνολο των τεχνολογικών μαθημάτων και εργαστηρίων που χρησιμοποιούν αυτές τις τεχνολογίες. Οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται και αξιοποιούνται επίσης στην επικοινωνία φοιτητών και διδασκόντων (ιστότοποι Τμήματος και Πανεπιστημίου Πατρών, eclass, e-mail).

Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που παρέχει. Οι εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος πραγματοποιούνται σε χώρους του Κτιρίου Β της Πανεπιστημιούπολης Πατρών. Η υφιστάμενη κατάσταση ως προς το χώρο των διδακτικών και ερευνητικών υποδομών που διαθέτει το Τμήμα έχει ως εξής: το Τμήμα διαθέτει ένα (1) εργαστήριο υπολογιστών, τέσσερις (4) αίθουσες διδασκαλίας (δύο εκ των οποίων μοιράζεται με άλλα Τμήματα). Σχετικά με αίθουσες διδασκαλίας το αμφιθέατρο έχει χωρητικότητα περίπου 200 θέσεων, και το τμήμα έχει στη διάθεσή της και 3 αίθουσες χωρητικότητας 90-110 θέσεων εκάστη. Το εκπαιδευτικό εργαστήριο δεν είναι διαθέσιμο για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών λόγω έλλειψης προσωπικού τεχνικής υποστήριξης.

Η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματα είναι ικανοποιητική, ιδιαιτέρως όσον αφορά τους φοιτητές με ενεργό παρουσία, και διευκολύνει τη συνεργασία τους με το διδακτικό προσωπικό. Η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα πραγματοποιείται μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων των διδασκόντων, της συμμετοχής τους σε ερευνητικά έργα είτε ως επικεφαλής είτε ως μέλη των ερευνητικών ομάδων, καθώς και μέσω της εκπόνησης πτυχιικών εργασιών. Τα μέλη ΔΕΠ συμμετέχουν επίσης σταθερά σε επιτροπές αξιολόγησης μεταπτυχιακών και διδακτορικών εργασιών.

Η μάθηση και η διδασκαλία με επίκεντρο τους φοιτητές και τις φοιτήτριες διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην τόνωση του κινήτρου και της εμπλοκής των φοιτητών στη διαδικασία της μάθησης. Η απευθείας επαφή με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του τμήματος αντικατοπτρίζεται και στις πολύ θετικές αξιολογήσεις

τόσο για την παρουσία των διδασκόντων όσο και τη μεταξύ τους επικοινωνίας και συνεργασία. Σε γενικές γραμμές, τα ποσοστά κινήθηκαν στα ίδια επίπεδα με πέρσι.

Τα μέλη ΔΕΠ υιοθετούν μια ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων που ταιριάζουν καλύτερα στον τομέα της εμπειρίας τους. Τα προγράμματα διδασκαλίας για κάθε μάθημα ανακοινώνονται εκ των προτέρων στην πλατφόρμα eclass, όπως και τα ενημερωτικά δελτία αξιολόγησης, με περισσότερες πληροφορίες που βρίσκονται στον Οδηγό Σπουδών. Από τη πλευρά τους, τα μέλη ΔΕΠ βλέπουν την έρευνα ως αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας, της ενημέρωσης, της ενίσχυσης και της υποστήριξης στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη και στην επαγγελματική πρακτική των φοιτητών. Οι αίθουσες διδασκαλίας και τα γραφεία του προσωπικού βρίσκονται στο κεντρικό κτήριο πολύ κοντά το ένα στο άλλο και είναι εύκολα προσβάσιμα σε φοιτητές, φοιτήτριες και προσωπικό.

Οι φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος έχουν επίσης τη δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα, μέσω χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων, όπως και μέσω της συμμετοχής τους στην Πανεπιστημιακή Ανασκαφή Αμφίπολης. Επιπρόσθετα, οι διδάσκοντες και διδάσκουσες φροντίζουν κάθε φορά για την επιτόπια έρευνα ή την επίσκεψη σε πολιτιστικούς φορείς και ιδρύματα που ταιριάζουν με τον χαρακτήρα του μαθήματος.

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν συνεργασίες με άλλα Πανεπιστήμια του εσωτερικού (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πολυτεχνείο Κρήτης, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κ.ά.), δίνοντας διαλέξεις, εντασσόμενα στο διδακτικό προσωπικό (ΕΑΠ), συμμετέχοντας σε εκλεκτορικά σώματα, σε επιτροπές κρίσης διατριβών και μεταπτυχιακών εργασιών. Επίσης, έχουν συνεργασίες με Πανεπιστήμια του εξωτερικού στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων, δίνοντας διαλέξεις και συμμετέχοντας σε συνέδρια. Γενικότερα, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν ενεργή ερευνητική παρουσία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Έχει επίσης αναπτυχθεί σειρά συγκεκριμένων εκπαιδευτικών συνεργασιών με τοπικούς, περιφερειακούς, εθνικούς και διεθνείς φορείς. Ενδεικτικά αναφέρουμε για το 2022-2023 συνεργασίες με:

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΤΡΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΓΑΚ-ΑΡΧΕΙΑ Ν. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ-ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

MONUMENTA

DIADRASIS

PARRHASIAN HERITAGE FOUNDATION

UNIVERSITY OF ARIZONA

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΥΠ.ΠΟ.Α. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ-

4Η ΕΦΟΡΕΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΞΟΡΙΣΤΩΝ ΑΗ ΣΤΡΑΤΗ ΑΡΧΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΦΥΛΑΚΩΝ ΕΞΟΡΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ

ΙΔΡΥΜΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΝΤΟΛΛΗΣ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πέλλας

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ

Υπάρχει συνεργασία και επικοινωνία με τοπικούς φορείς όπως το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Πατρέων, Δημοτική Πινακοθήκη, Δημοτική Βιβλιοθήκη και το Ίδρυμα Ελληνική Διασπορά. Το Τμήμα στο παρελθόν έχει διοργανώσει εκπαιδευτικές εκδρομές εσωτερικού και εξωτερικού, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, ημερίδες και συνέδρια, καθώς και άλλες δραστηριότητες με στόχο την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας και επικοινωνίας με την τοπική κοινωνία, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί και ειδικές εκδηλώσεις με πρωτοβουλία και συμμετοχή μελών ΔΕΠ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ (ημερολογιακό έτος)

Τα μέλη ΔΕΠ προάγουν την έρευνα στα γνωστικά τους αντικείμενα. Μέρος της έρευνας και των αποτελεσμάτων της περνά στη διδασκαλία. Η έρευνα υποστηρίζεται από το Τμήμα με την παροχή αδειών για ερευνητικούς λόγους στα μέλη ΔΕΠ. Τα ερευνητικά αποτελέσματα τα γνωστοποιούν μέσω σχετικών δημοσιεύσεων, επιστημονικών ανακοινώσεων τους και μέσω της διδασκαλίας. Πέραν τούτων, στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον, τα ερευνητικά αποτελέσματα διαχέονται και μέσω παρουσιάσεων στο ευρύ κοινό.

Η ενημέρωση του ακαδημαϊκού προσωπικού για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας γίνεται μέσω εγγράφων και μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το Πανεπιστήμιο Πατρών. Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας.

Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα

Τα ερευνητικά προγράμματα και οι δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ του Τμήματος που υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη είναι τα κάτωθι:

- Το Τμήμα πραγματοποιεί την Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στην Αμφίπολη (<https://amphipolisproject.org/>).
- Το Τμήμα έχει θέσει υπό την αιγίδα του το Διεπιστημονικό Ερευνητικό Πρόγραμμα «The pantopoleio in Ano Gatzea. Establishment, operation and decline of a community shop in a Greek mountain village».
- Το Τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα Ανοικτών Μαθημάτων του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Το Τμήμα έχει θέσει υπό την αιγίδα του σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους, τα οποία απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ηλείας, με θέμα την «Προφορική Ιστορία και την κινηματογραφική καταγραφή της». Το πρώτο εισαγωγικό σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στις 7 και 8/5/2022 στον Πύργο.
- Σεπτέμβριος 2023: Σύσταση «Ερευνητικό Δίκτυο για το έργο του Θόδωρου Αγγελόπουλου». Συμβαλλόμενοι πανεπιστημιακοί και ερευνητικοί φορείς: Πανεπιστήμιο Πατρών/Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ». Επιστημονική Υπεύθυνη Δικτύου: Έλλη Λεμονίδου, Αν. Καθηγήτρια Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Πατρών.

Όλα τα μέλη ΔΕΠ αναλαμβάνουν ερευνητικές πρωτοβουλίες, οι οποίες καταγράφονται στο πληροφοριακό σύστημα της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών.

Όσον αφορά τις ερευνητικές υποδομές του Τμήματος, υπάρχει στις εγκαταστάσεις του σταθερή και ασύρματη σύνδεση (eduroam, urnet) υψηλής ταχύτητας μέσω Διαδικτύου.

Σχετικά με το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος παραθέτουμε τα παρακάτω στοιχεία, όπως έχουν καταγραφεί στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Πατρών με συντονισμό από την ΟΜΕΑ του Τμήματος:

	Βιβλία/ μονογραφίες	Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές	Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές	Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές	Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές	Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους	Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος	Άλλες εργασίες	Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά	Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος
2013	2	4		20		7		10		
2014	3	5		17	4	5	4	10	7	
2015	5	13	2	34	0	6	0	3	4	5
2016	1	11		17	0	2	1	8	7	2
2017	3	22		35	1	10	2	1	14	11
2018	2	1		27	1	5	1	1	7	1
2019	1	14		10	0	6	0	1	7	1
2020	3	8		20	0	10	0	3	2	2
2021	2	4	1	11	1	6	3	1	8	0
2022	0	15		16	2	5	3	10	8	0
Σύνολο	22	97	3	207	9	62	14	48	64	22

	Ετεροαναφορές	Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου	Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος	Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	Προσκλήσεις για διαλέξεις	Διπλώματα ευρεσιτεχνίας
2013	42	1	5	7	2	7	
2014	312	6	3	27	12	18	
2015	324	3	4	34	14	15	0

2016	346	9	3	22	7	14	0
2017	411	6	1	44	3	17	0
2018	543	2	2	38	16	20	0
2019	272	0	3	8	5	7	0
2020	157	0	2	8	4	9	0
2021	148	0	0	10	10	18	0
2022	144	0	0	21	4	8	0
Σύνολο	2699	27	23	219	77	133	0

Κατάλογος με δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ για το έτος 2022 παρατίθεται στο Παράρτημα στο τέλος της παρούσας έκθεσης.

Διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα με συμμετοχή εξωτερικών συνεργατών ή/και μεταδιδασκτορικών ερευνητών

Ερευνητικός υπεύθυνος

ARIADNEplus Προηγμένες Ερευνητικές Υποδομές για τη Δικτύωση Αρχαιολογικών Συλλογών δεδομένων στην Ευρώπη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρόγραμμα H2020, πρόσκληση INFRAIA-2018-1, 1/1/2019 – 31/12/2022 (**Μάρκος Κατσιάνης**)

Συμμετοχή

ARIADNEplus Προηγμένες Ερευνητικές Υποδομές για τη Δικτύωση Αρχαιολογικών Συλλογών δεδομένων στην Ευρώπη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρόγραμμα H2020, πρόσκληση INFRAIA-2018-1, 1/1/2019 – 31/12/2022 (**Μάρκος Κατσιάνης**)

SEADDA Σώζοντας την Ευρωπαϊκή Αρχαιολογία από τον Ψηφιακό Μεσαίωνα, Ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας (COST), 04/03/2019 - 03/03/2023 (**Μάρκος Κατσιάνης, Παναγιώτα Πάντζου**)

GLASS “SinGLE Sign-on eGovernAnce paradigm based on a distributed file exchange network for Security, transparency, cost-effectiveness and trust”, H2020, GRANT AGREEMENT NUMBER 959879 (**Δημήτριος Τσώλης**)

Εθνικά ανταγωνιστικά προγράμματα με συμμετοχή εξωτερικών συνεργατών ή/και μεταδιδασκτορικών ερευνητών

Συντονισμός

Σχεδιασμός σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Σερρών, πενταετές ερευνητικό-ανασκαφικό έργο στην Ακρόπολη της Αμφίπολης (2019-2023) σε συνδιεύθυνση με τη δρα Δημητρία Μαλαμίδου (**Δημήτρης Δαμάσκος**)

Από τη μνήμη στο μνημείο: Πολιτικές και πρακτικές μνημειοποίησης της εμπειρίας της εξορίας σε τρία νησιά του Αιγαίου στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΟΠΣ-ΕΣΠΑ. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση 2014-2020 (**Παναγιώτα Πάντζου**)

- Ερευνητικό Έργο «Κινηματογράφος και νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση: Εκπόνηση και εφαρμογή ενός συνεκτικού πλαισίου δράσεων για την αναβάθμιση της διδασκαλίας της Ιστορίας» (ΚΙ.ΝΕ.ΤΕ.). Υποβλήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία», «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης του ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ. Φορέας υλοποίησης: Πανεπιστήμιο Πατρών, Επιστημονική Υπεύθυνη του Έργου: **Έλλη Λεμονίδου**, Αν. Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας και υλοποιήθηκε κατά τα έτη 2021-2023.

- Σεπτέμβριος 2018-2023: Χρηματοδότηση Βασικής Έρευνας «Κ. Καραθεοδωρή» του Πανεπιστημίου Πατρών για το Έργο «Ψηφιακή και δημόσια ιστορία: διασταυρούμενες θεωρίες και μεθοδολογίες των ιστορικών σπουδών και των νέων τεχνολογιών», Επιστημονική Υπεύθυνη: **Έλλη Λεμονίδου**.

Συμμετοχή

Ερευνητικός συνεργάτης του προγράμματος ΕΛΙΔΕΚ “Διακοινοτικές μουσικές γεωγραφίες της ύστερης Οθωμανικής Κωνσταντινούπολης” (InterMusiG) (**Μάρκος Κατσιάνης**)

Συμμετοχή στο έργο Muselearn στο πλαίσιο ενιαίας δράσης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» του ΕΤΑΚ, Τ1ΕΔΚ-00502, 8/2018-1/2021 (**Παναγιώτα Πάντζου**)

Συμμετοχή στο έργο **SignGuide** Automated Museum Guidance using Sign Language στο πλαίσιο ενιαίας δράσης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» του ΕΤΑΚ (**Παναγιώτα Πάντζου**)

«Εικονικό Μουσείο Δρόμου»: Καινοτόμες Μέθοδοι και Εργαλεία Τεκμηρίωσης, Προστασίας και Ανάδειξης του Πολιτιστικού Αποθέματος, Δράση «Υδατοκαλλιέργειες» - «Βιομηχανικά Υλικά» - «Ανοιχτή καινοτομία στον Πολιτισμό» (**Δημήτριος Τσώλης**)

Άλλα προγράμματα με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας

Συμμετοχή στο Mt. Lykaion Excavation and Survey Project (**Παναγιώτα Πάντζου**)

Άλλα προγράμματα χωρίς χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας

Συντονισμός

-2023: Έργο με αντικείμενο την επιστημονική αξιοποίηση και προβολή του έργου και του αρχείου του σκηνοθέτη Θόδωρου Αγγελόπουλου. Επιστημονική Υπεύθυνη: Έλλη Λεμονίδου, Φορέας χρηματοδότησης: ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Πατρών.

Ακαδημαϊκά Συγγράμματα στο πλαίσιο του Έργου ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ («ΚΑΛΛΙΠΟΣ+») Ανοικτά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα για Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες, Χρήστος Μεράντζας, Στέφανος Τσιόδουλος, Ιωάννης Χουλιαράς, *Η δυαδική αντίθεση παραδείσου και κόλασης. Το δαιμονικό στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη και τον λαϊκό πολιτισμό. (Μεράντζας Χρήστος)*

Μεταδιδακτορική έρευνα στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, Καιρών μεταβολή. *Η αλλαγή ως έννοια και ιστορικό φαινόμενο στην ελληνική πόλη-κράτος της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (Αλεξάνδρα Μπαρτζώκα)*

Ομάδα σχεδιασμού του «**Παρράσιου Πάρκου Κληρονομιάς στην Πελοπόννησο**» (<http://parrhasianheritagepark.org/en/park-planning/2013>) (**Παναγιώτα Πάντζου**)

The Pantopoleion Project, Άνω Γατζέα, Πήλιο (**Γεωργία-Κλειώ Γκουγκουλή, Παναγιώτα Πάντζου**), υπό την αιγίδα του Τμήματος

Συμμετοχή

Μελέτη παραγόντων ικανοποίησης και πρόθεσης δασκάλων για χρήση μιας συμμετοχικής πλατφόρμας διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς στην εκπαιδευτική διαδικασία. Συνεργασία με μέλη ΔΕΠ Παιδαγωγικού Τμήματος ΕΚΠΑ (**Δημήτρης Κουκόπουλος**)

Μελέτη ψηφιακών μεθόδων διαχείρισης της συλλογικής μνήμης προσφυγικών ομάδων και απογόνων τους με στόχο τη δημιουργία εικονικών εκθέσεων σε θεματικά μουσεία. Το έργο είναι μέρος της επίβλεψης εκπόνησης διδακτορικής διατριβής (**Δημήτρης Κουκόπουλος**)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαμόρφωσης συγκεκριμένου βραχυ-μεσοπρόθεσμου σχεδίου ανάπτυξης η Γενική Συνέλευση του Τμήματος έχει ξεκινήσει από την ίδρυση του Τμήματος το 2019 διαρκή διαβούλευση προκειμένου να καθορισθούν συγκεκριμένες δράσεις προς υλοποίηση προσαρμοσμένες στην φυσιογνωμία του. Η διαβούλευση έχει ως επιμέρους στόχους την παρουσίαση και την περιγραφή της αλληλουχίας των δράσεων, καθώς και τις διαδικασίες που πρέπει να τηρηθούν και να υλοποιηθούν, έτσι ώστε να επιτευχθούν τα βέλτιστα αποτελέσματα.

Επιπλέον, το Τμήμα έχει προβεί στις απαιτούμενες κινήσεις για τους αποφοίτους του. Συγκεκριμένα:

Θέσπιση κατευθύνσεων Ιστορίας και Αρχαιολογίας προκειμένου να αναγράφονται στο πτυχίο τους.

Διεκδίκηση της παιδαγωγικής επάρκειας με την τροποποίηση του ΠΠΣ, προκειμένου οι φοιτητές να έχουν ικανό αριθμό φιλολογικών και παιδαγωγικών μαθημάτων

Διεκδίκησε με συνοδευτική απόφαση Συγκλήτου την ένταξη τους στα αντίστοιχα ΠΕ για τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

Οι δράσεις αυτές είναι αναγκαίες, προκειμένου οι πτυχιούχοι του Τμήματος να είναι πλήρως καλυμμένοι απέναντι στον μελλοντικό επαγγελματικό τους στίβο.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 ολοκληρώθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

1. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το νεοϊδρυθέν ΠΜΣ
2. Επιμέλεια και εμπλουτισμός του ιστότοπου του Τμήματος με στόχο τη διασφάλιση της συστηματικής επικαιροποίησής του και της απρόσκοπτης λειτουργίας του
3. Επιλογή νέων υποψηφίων διδασκόντων
4. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα
5. Ολοκλήρωση διαδικασιών κρίσης ενός νέου μέλους ΔΕΠ και εξέλιξης παλαιών μελών του Τμήματος
6. Προμήθεια Διδακτικών Βιβλίων μέσω του συστήματος «Εύδοξος»
7. Επικαιροποίηση ηλεκτρονικών μαθημάτων στην ειδική πλατφόρμα τηλε-εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών
8. Επικαιροποίηση Οδηγού Σπουδών
9. Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας.
10. Προβολή Τμήματος
11. Διεξαγωγή διαδικτυακών διαλέξεων και συνεδρίων

12. Διεξαγωγή Πανεπιστημιακής Ανασκαφής και συναφών με τη φυσιογνωμία του Τμήματος ερευνητικών προγραμμάτων.

Με τα παραπάνω έργα και με τις συνεχείς αλλαγές και παρεμβάσεις τον τέταρτο χρόνο λειτουργίας του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας, κρίνουμε ότι το Τμήμα ανταποκρίνεται επιτυχώς στο ρόλο του καλλιεργώντα και προάγοντα την επιστημονική γνώση για τις επιστήμες της ιστορίας και της αρχαιολογίας και των συναφών επιστημών.

Ανάμεσα στους στόχους ανάπτυξης του τμήματος για την επόμενη χρονιά και ως απότοκο της μετεγκατάστασής του στην Πάτρα συγκαταλέγονται:

- Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών σπουδών
- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το ΠΜΣ
- Προσέλκυση υποψήφιων διδασκόντων
- Προβολή Τμήματος
- Σύναψη νέων συμφωνιών ERASMUS
- Ίδρυση εργαστηρίου
- Ίδρυση Πανεπιστημιακής Ερευνητικής Συλλογής
- Σύναψη Μνημονίων Συνεργασίας
- Σύναψη συνεργασιών με άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

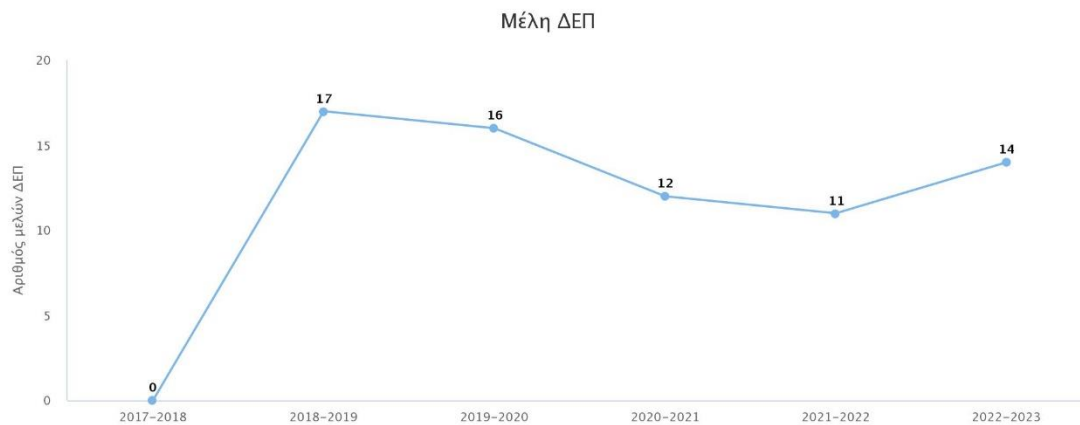
1. Πίνακες Πληροφοριακού Συστήματος ΜΟ.ΔΙ.Π. (ΠΣΔΙΠ)
2. Συγκεντρωτικοί Πίνακες – Γενική εικόνα αποτίμησης διδακτικού έργου Τμήματος.
3. Γενική εικόνα Τμήματος - Προπτυχιακά Μαθήματα
4. Δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ για το έτος 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2022-2023		2021-2022		2020-2021		2019-2020		2018-2019		2017-2018	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	1		1	1	1	1		1		1		
	Από Εξέλιξη					1							
	Νέες Προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις		1										
	Παραιτήσεις												
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	5	1	4	2	3	1	4	2	4	1		
	Από Εξέλιξη			1	1	1		1	1				
	Νέες Προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις		1										
	Παραιτήσεις					1	1	1					
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	5	1	2	3	3	5	4	6	5		
	Από Εξέλιξη												
	Νέες Προσλήψεις	1	3				1						
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις			1		1	2						
Λέκτορες	Σύνολο												
	Νέες Προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Μέλη ΕΔΙΠ/ΕΕΠ	Σύνολο		4										
Διδάσκοντες επί συμβάσει (έως 2017-18)	Σύνολο					2							
Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ)	Σύνολο												

Διοικητικό Προσωπικό	Σύνολο	1	3	1	2	1	2	1	2	1	2		
Επιστημονικοί Συνεργάτες	Σύνολο												
Διδάσκοντες ΠΔ 407/80	Σύνολο	3		2			2		1				
Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας	Σύνολο	4	6	2	4	3	1	2					
Ακαδημαϊκοί Υπότροφοι	Σύνολο												

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

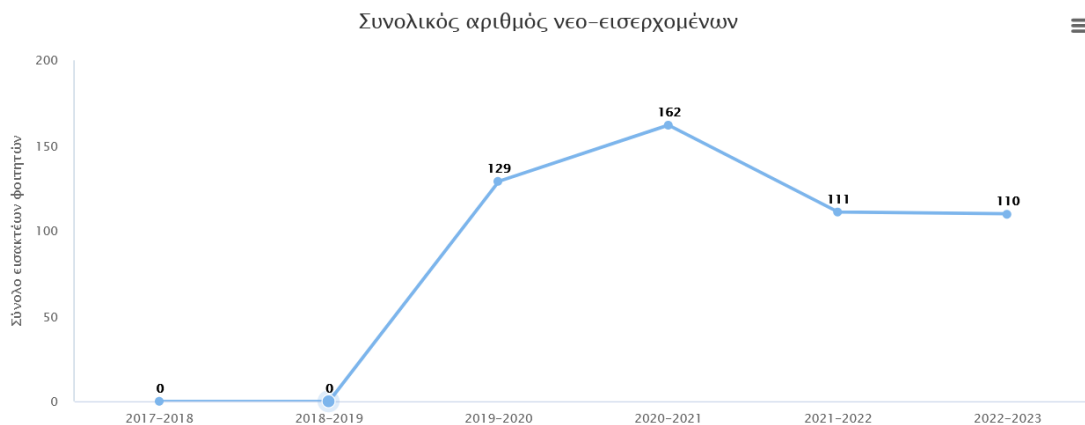
	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018
Προπτυχιακοί	442	349	262	123		
Προπτυχιακοί (Άνδρες)	168	134	96	44		
Προπτυχιακοί (Γυναίκες)	274	215	166	79		
Μεταπτυχιακοί	0	0	0	0		
Μεταπτυχιακοί (Άνδρες)	0	0	0	0		

Μεταπτυχιακοί (Γυναίκες)	0	0	0	0		
Διδακτορικοί	10	27	26	18		
Διδακτορικοί (Ανδρες)	8	12	15	8		
Διδακτορικοί (Γυναίκες)	2	15	11	10		

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018
Εισαγωγικές Εξετάσεις	106	111	159	175		
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	0	0	1	5		
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)	0	1	0	52		
Κατατακτήριες εξετάσεις (πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	3	1	1	0		
Άλλες Κατηγορίες	1	0	1	1		
Εισαχθέντες ν.4610/2019	0	0	0	0		
Σύνολο	110	111	162	129		
Σύνολο (Ανδρες)	41	46	64	47		
Σύνολο (Γυναίκες)	69	65	98	82		
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	1	0	0	0		

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Κατηγορία ΠΜΣ: ΠΜΣ Τμήματος

Τίτλος ΠΜΣ: Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις - ΝΕΟ

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 24

Κατάσταση Μεταπτυχιακού: **Ενεργό**

	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)					11	
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	0	0	0	0	1	
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	0	0	0	0	10	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	0		0	0	0	
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	0	0	0	0	0	
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	1	4	4	0		
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0			0	

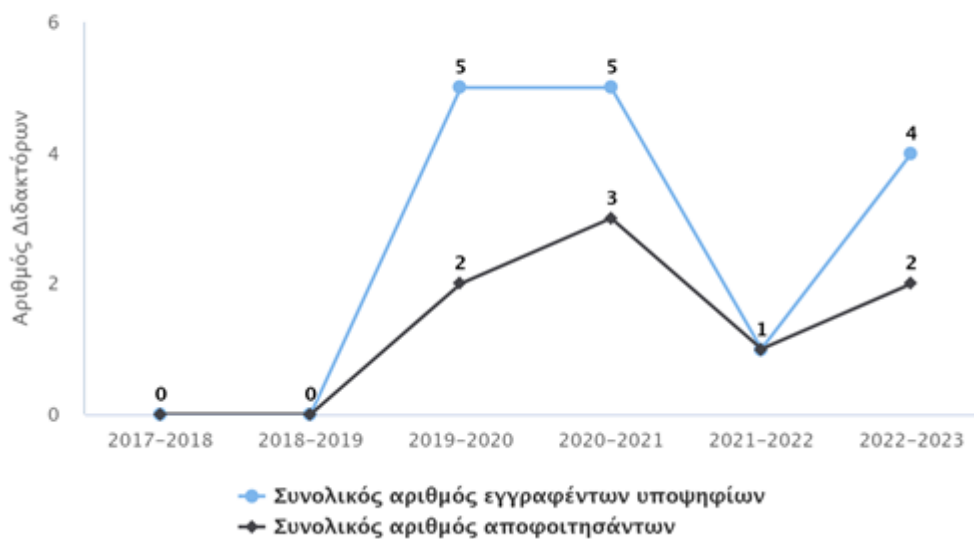
Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018

Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	4	0	5	2		
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος			0	0		
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	4		5	2		
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων			10	10		
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	4	1	5	5		
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	2	1	3	2		
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων (πχ. 4.50)			5.00	5.00		

Επεξήγηση: Απόφοιτοι = Αριθμός Διδασκόντων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

Εξέλιξη του αριθμού των εγγραφέντων υποψηφίων και των αποφοίτων Διδασκόντων

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (μήνες)[1]			
		Μετά από 6 μήνες	Μετά από 12 μήνες	Μετά από 24 μήνες	Μη ενταχθέντες - συνέχεια σπουδών
2016-2017					
2017-2018					
2018-2019					
2019-2020	0	0	0	0	0
2020-2021	0	0	0	0	0
2021-2022	0	0	0	0	0
Σύνολο					

[1] Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		2022-2023	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού			0				
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	3	0	0			3
		Άλλα			0			
Επισκέπτες φοιτητές άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού			0				
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών		0	0			
		Άλλα			0			
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού			0				
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών		0	0			
		Άλλα			0			
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού			0	0			
	Εξωτερικού		0	0	0			

		Άλλα			0	0			
Σύνολο			3						3

* Έτος: Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού	0	0	0				
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	0	0	0			
		Άλλα	0	0	0			
Επισκέπτες φοιτητές άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού	0	0	0				
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	0	0	0			
		Άλλα	0	0	0			
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού	0	0	2				2
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	0	0	0			
		Άλλα	0	0	0			
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού	0	0	0				
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	0	0	0			
		Άλλα	0	0	0			
Σύνολο				2				2

* Έτος: Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Ακαδημαϊκό Έτος: 2022-2023

A A	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία Μαθήματος	Τύπος Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Εξάμηνο	Τυχόν Προαπαιτούμενα Μαθήματα	Ιστότοπος	Σελίδα οδηγού σπο υδών
1	Κλασική Αρχαιολογία Ι	HIA_A104	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	3	1ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/undergraduate/	
2	Βυζαντινή Αρχαιολογία Ι	HIA_A105	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	3	1ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/undergraduate/	
3	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	HIA_I101	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	3	1ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/undergraduate/	
4	Θεωρία και Μεθοδολογία της Αρχαιολογίας	HIA_A102	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	3	1ο	Ναι	http://www.ha.upatras.gr/undergraduate/	
5	Εισαγωγή στην Πληροφορική	HIA_D206	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	3	2ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/undergraduate/	
6	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι-Θεματογραφία	HIA_P H205	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	3	2ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/undergraduate/	
7	ΔΠΠΝΤ Πολυμεσικές Εφαρμογές	Y305	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	5	3ο	Όχι	http://www1.culture.upatras.gr/	
8	ΔΠΠΝΤ Σχεδίαση και Ανάλυση Αλγορίθμων	Y306	5	Υποχρεωτικό	Υποβήθρο	5	3ο	Όχι	http://www1.culture.upatras.gr/	

9	ΔΠΠΝΤ Οπτικός Προγραμ ματισμός	Y307	5	Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ	5	3ο	Όχι	http://www1.culture.upatras.gr/	
10	Αρχαία Ελληνική Φιλολογί α - Ανθολογί α ποίησης και πεζογρα φίας I	HIA_P H304	5	Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ	3	3ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/	
11	Εισαγωγ ή στη Διαχείριση της Πολιτιστι κής Κληρονο μιάς	HIA_ A403	5	Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ	3	4ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/	
12	Ρωμαϊκή Αρχαιολο γία	HIA_ A406	5	Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ	3	4ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/	
13	Αρχαία Ελληνική Φιλολογί α Ανθολογί α ποίησης και πεζογρα φίας II	HIA_P H405	3	Μάθη μα ελεύθε ρης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		6ο	Όχι		
14	Ιστορία της Ευρωπαϊ κής Τέχνης I	YAR1 06	5	Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ	3	1ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/undergraduate/	
15	Ελληνική Ιστορία (19ος– 20ος αιώνας)	HIA_I 303	5	Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ	3	3ο	Όχι	http://www.ha.upatras.gr/	
16	Μινωική Αρχαιολο γία	HIA_ A507	3	Μάθη μα ελεύθε ρης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		5ο	Όχι		
17	Αρχαιολο γία της	HIA_ A508	3	Μάθη μα	Υποβ άθρο		5ο	Όχι		

	Μακεδονία			ελεύθερης επιλογής	υ				
18	Ζητήματα Διαχείρισης Πολιτισμικής Κληρονομιάς	HIA_A509	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβάθρου		50	Όχι	
19	Ελληνική Τέχνη (18ος-20ος αιώνας)	HIA_A510	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβάθρου		50	Όχι	
20	Υλικός Πολιτισμός - Ανθρωπολογικές Κατευθύνσεις	HIA_A511	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβάθρου		50	Όχι	
21	Εισαγωγή στην Πληροφορική II	HIA_D307	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου		30	Όχι	
22	Εισαγωγή στη Δικτύωση Υπολογιστών	HIA_D502	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβάθρου		50	Όχι	
23	Αλγόριθμοι και Πολιτισμική Τεχνολογία	HIA_D503		Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβάθρου		50	Όχι	
24	Αρχαία Ιστορία II	HIA_I304	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου		30	Όχι	
25	Στοιχεία Βυζαντινού Πολιτισμού	HIA_I305	5	Υποχρεωτικό	Υποβάθρου		30	Όχι	
26	Ρωμαϊκή Ιστορία	HIA_I502	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβάθρου		50	Όχι	

				ερης επιλο γής					
2 7	Ιστορία των Πολιτισμ ών Ι	HIA_I 507	3	Μάθη μα ελεύθ ερης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		50	Όχι	
2 8	Ευρωπαϊ κή Ιστορία: Από την Αναγέννη ση ως τον Διαφωτι σμό	HIA_I 508	3	Μάθη μα ελεύθ ερης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		50	Όχι	
2 9	Ιστορία της Ευρωπαϊ κής Τέχνης ΙΙ	HIA_ A402		Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ		40	Όχι	
3 0	Αρχαιολο γία της Ύστερης Αρχαιότη τας	HIA_ A603	3	Μάθη μα ελεύθ ερης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
3 1	Δημόσια Αρχαιολο γία	HIA_ A605	3	Μάθη μα ελεύθ ερης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
3 2	Μυκηναϊ κή Αρχαιολο γία	HIA_ A607	3	Μάθη μα ελεύθ ερης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
3 3	Αρχαία Ελληνική Κεραμεικ ή	HIA_ A608	3	Μάθη μα ελεύθ ερης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
3 4	Τεχνολογ ίες Διαδικτύ ου και Πολιτιστι κοί	HIA_ D603	3	Μάθη μα ελεύθ ερης επιλο γής	Υποβ άθρο υ		60	Ναι	

	Ιστότοπο ι								
3 5	Ασφάλεια και Εμπιστοσύνη σε Πολιτισμικά Περιβάλλοντα	HIA_ D607	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
3 6	Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών στην Ιστορία και την Αρχαιολογία	HIA_ D608	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
3 7	Βυζαντινή Ιστορία	HIA_I 407		Υποχρ εωτικό	Υποβ άθρο υ		40	Όχι	
3 8	Όψεις του δημόσιου & ιδιωτικού βίου στην Αρχαιότητα	HIA_I 601	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
3 9	Ευρωπαϊκή Ιστορία: Από τον Διαφωτισμό στη Βιομηχανική Επανάσταση	HIA_I 603	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
4 0	Θέματα Σύγχρονες Ευρωπαϊκής Ιστορίας	HIA_I 604	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		60	Όχι	
4 1	Ιστορία της Λατινοκρατίας	HIA_I 607	3	Μάθημα ελεύθερης επιλο	Υποβ άθρο υ		50	Όχι	

				γής					
4 2	Ιστορία των Πολιτισμών II	HIA_I 608	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		6ο	Όχι	
4 3	Βυζαντινή ή Αρχαιολογία II	HIA_ A306	5	Υποχρεωτικό	Υποβ άθρο υ		3ο	Όχι	
4 4	Μουσειολογία	HIA_ A706	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
4 5	Αρχαιολογία του Πρόσφατου Παρελθόντος	HIA_ A708	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
4 6	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	HIA_ A709		Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
4 7	Αρχαιολογία της Αθήνας	HIA_ A710	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
4 8	Ψηφιοποίηση Πολιτιστικής Κληρονομιάς	HIA_ D508		Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		5ο	Όχι	
4 9	Τεχνολογίες Διαδικτύου και Προηγμένες Πολιτιστικές Εφαρμογές	HIA_ D704	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
5	Παιδαγωγ	HIA_E	3	Μάθημα	Υποβ		7ο	Όχι	

0	γικό Βάσης I: Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	D701		μα ελεύθερης επιλογής	άθρο υ					
51	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού II	HIA_I 506	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		5ο	Όχι		
52	Σύγχρονες Οπτικοποιησεις της Αρχαιότητας	HIA_I 702	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι		
53	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	HIA_I 104	5	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	1ο	Όχι		
54	Νεολιθικός Πολιτισμός	HIA_ A801		Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι		
55	Ζητήματα στην Ιστορία της Τέχνης	HIA_ A807	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι		
56	Εισαγωγή στην Αρχαιολογία του Αρχαίου Θεάτρου	HIA_ A808	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι		
57	Δικτυακά Περιβάλλοντα και Πολιτισμός	HIA_ D802	3	Μάθημα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι		
58	Παιδαγωγικό Βάσης II: Κοινωνικ	HIA_E D801	3	Μάθημα ελεύθερης	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι		

	ή- Εκπαιδευ- τική Πολιτική			επιλο- γής					
5 9	Βυζαντιν- ή Ιστορία	HIA_I 204	5	Υποχρ- εωτικ- ό	Υποβ- άθρο- υ		2ο	Όχι	
6 0	Μεσαιων- ική Ιστορία της Δύσης	HIA_I 408		Υποχρ- εωτικ- ό	Υποβ- άθρο- υ		4ο	Όχι	
6 1	Ιστορία του Νέου Ελληνισμ- ού I	HIA_I 409		Υποχρ- εωτικ- ό	Υποβ- άθρο- υ		4ο	Όχι	
6 2	Ελληνική Οικονομ- ική Ιστορία	HIA_I 610	3	Μάθη- μα ελεύθ- ερης επιλο- γής	Υποβ- άθρο- υ		6ο	Όχι	
6 3	Δημόσια Ιστορία	HIA_I 808	3	Μάθη- μα ελεύθ- ερης επιλο- γής	Υποβ- άθρο- υ		8ο	Όχι	
6 4	Λαϊκός Πολιτισμ- ός II	HIA_I 809	3	Μάθη- μα ελεύθ- ερης επιλο- γής	Υποβ- άθρο- υ		8ο	Όχι	
6 5	Βυζαντιν- ά κείμενα και πολιτισμ- ός	HIA_P H802	3	Μάθη- μα ελεύθ- ερης επιλο- γής	Υποβ- άθρο- υ		8ο	Όχι	
6 6	Οθωμανι- κή Ιστορία	HIA_I 705	3	Μάθη- μα ελεύθ- ερης επιλο- γής	Υποβ- άθρο- υ		7ο	Όχι	
6 7	Αρχαία Ιστορία I	HIA_I 201	5	Υποχρ- εωτικ- ό	Υποβ- άθρο- υ	3	2ο	Όχι	
6 8	Κλασική Αρχαιολο-	HIA_ A204	5	Υποχρ- εωτικ-	Υποβ- άθρο-		2ο	Όχι	

	γία II			ό	υ				
6 9	Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	HIA_I 701	3	Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
7 0	Πρώιμη εποχή του Χαλκού	HIA_ A707	3	Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
7 1	Νέα Ελληνική Φιλολογία	HIA_P H703		Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		7ο	Όχι	
7 2	Προφορική Ιστορία	HIA_I 806	3	Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι	
7 3	Στοιχεία Μεταβυζαντινού και Οθωμανικού Πολιτισμού	HIA_I 807	3	Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι	
7 4	Αρχαία Ελληνική Γλυπτική	HIA_ A802	3	Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι	
7 5	Νομισματική	HIA_ A809	3	Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι	
7 6	Ψηφιακές Αναπαραστάσεις του Παρελθόντος	HIA_ D803	3	Μάθη μα ελεύθερης επιλογής	Υποβ άθρο υ		8ο	Όχι	

7 7	Πολιτισμ οί του Προϊστορ ικού Αιγαίου	HIA_ A203	5	Υποχρ εωτικ ό	Υποβ άθρο υ		2ο	Όχι		
--------	---	--------------	---	---------------------	-------------------	--	----	-----	--	--

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τίτλος ΠΜΣ: **Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις - ΝΕΟ**

Κατάσταση Μεταπτυχιακού: **Ενεργό**

Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)								Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9		6.0-6.9		7.0-8.4		8.5-10.0		
		Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	
2017-2018										
2018-2019										
2019-2020										
2020-2021	3	0	0%	1	33.33%	1	33.33%	1	33.33%	7.79
2021-	4	0	0%	2	50%	2	50%	0	0%	7.19

2022										
2022-2023	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	7.39
Σύνολο	8			3		4		1		

Επεξήγηση:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον Πίνακα 4.

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	Η	Θ	Ι
2019	1	14	0	10	0	6	0	1	7	1
2020	3	8	0	20	0	10	0	3	2	2
2021	2	4	1	11	1	6	3	1	8	0
2022	0	15	0	16	2	5	3	10	8	0

Σύνολο	6	41	1	57	3	27	6	15	25	3
--------	---	----	---	----	---	----	---	----	----	---

Επεξηγήσεις:

A = Βιβλία/μονογραφίες

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

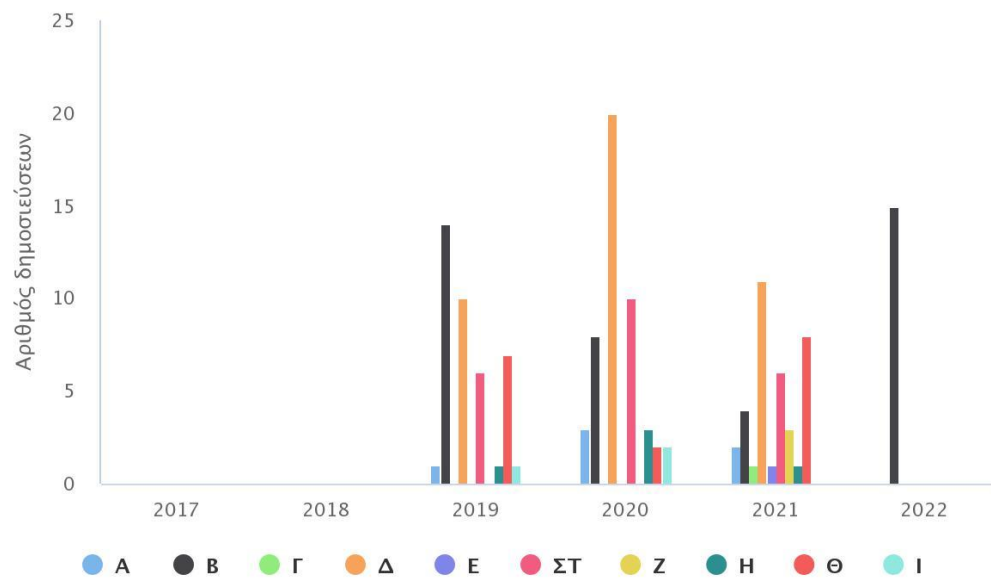
Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος

H = Άλλες εργασίες

Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>Γ</i>	<i>Δ</i>	<i>E</i>	<i>ΣΤ</i>	<i>Z</i>
2017							
2018							
2019	272	0	3	8	5	7	0
2020	157	0	2	8	4	9	0
2021	148	0	0	10	10	18	0
2022	144	0	0	21	4	8	0
Σύνολο	721	0	5	47	23	42	0

Επεξηγήσεις:

A = Έτεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

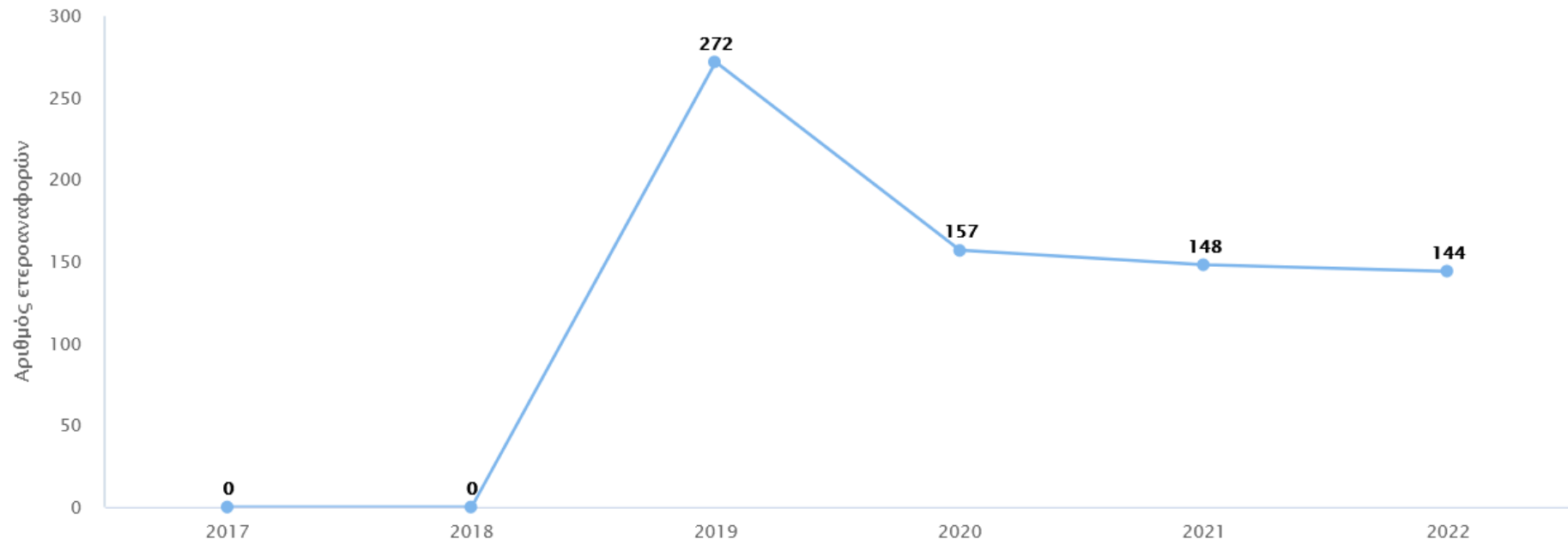
Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

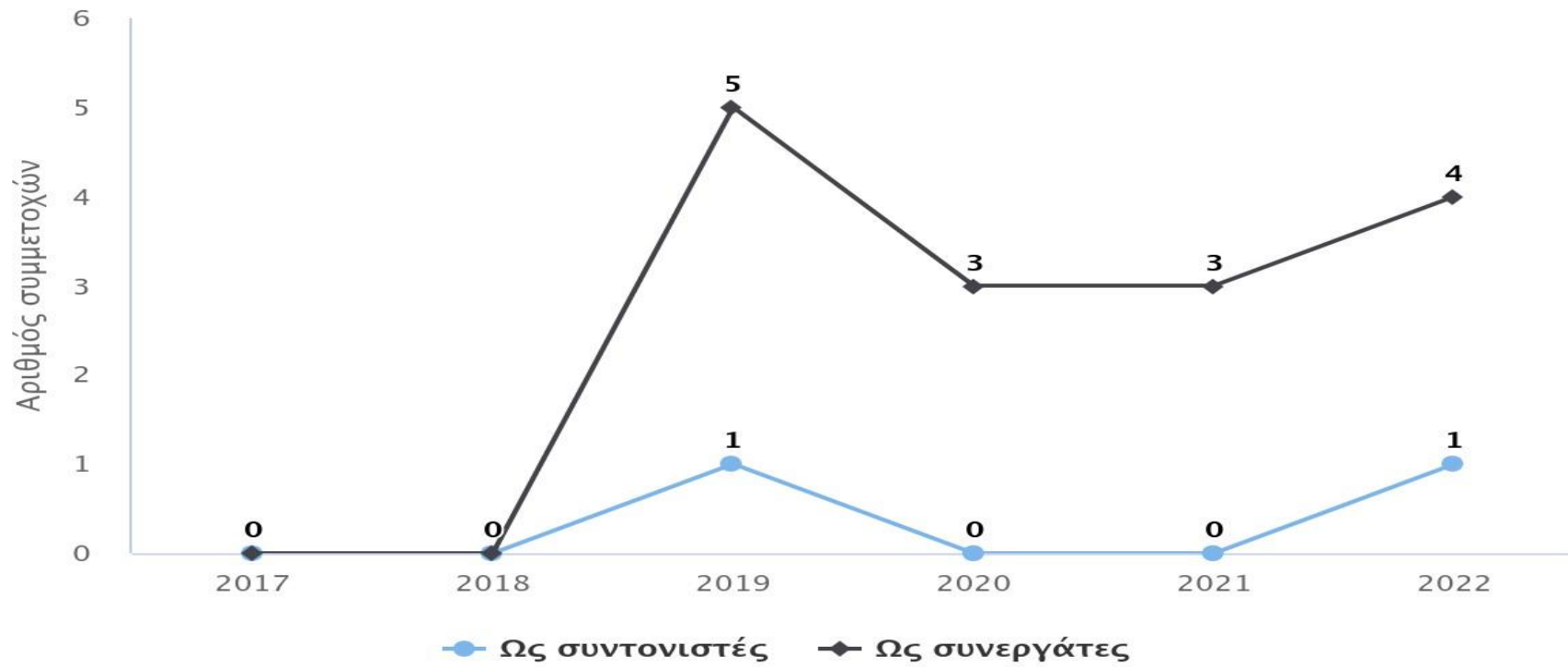
Ετεροαναφορές

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		2022	2021	2020	2019	2018	2017	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές	1	0	0	1			2
	Ως συνεργάτες (partners)	4	3	3	5			15
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνής φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας		3	2	2	7			14
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρίες		0	1	4	6			11

Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα

4. Δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ για το έτος 2022

Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

A. **Bartzoka**, «Penser le changement à l'envers: le passé, la tradition et les ancêtres vus par les différentes générations de l'époque classique», *Klio* 104.1, 2022, 30-99.

A. **Bartzoka**, «The Vocabulary and Moments of Change: Thucydides and Isocrates on the Rise and Fall of Athens and Sparta», *Pnyx* 1, 2022, 1-26.

Karanikola, Z. (2022). Depicting teachers' views on global competence education and training. *European Scientific Journal*, *European Scientific Journal*, ESJ, 7(1), pp. 498-514. <https://eujournal.org/index.php/esj/article/view/15583>

Karanikola, Z. (2022). Measuring Undergraduate and Postgraduate Students' Global Competence. *International Journal of Education, Learning and Development*, 10(8), pp. 27-39. Print ISSN: 2054-6297(Print) Online ISSN: 2054-6300 (Online). DOI: <https://doi.org/10.37745/ijeld.2013>

Karanikola, Z. (2022). Global competence measurement in non-formal educational settings. *European Journal of Development Studies*, 2(4), pp. 54-61. ISSN:2736-660X, <http://dx.doi.org/10.24018/ejdevelop.2022.2.4.125>

Karanikola, Z. (2022). Teachers' perceptions on global competence. Investigating its basic dimensions. *International Journal of Scientific Research and Management*, 10(7), pp. 1174-1189, ISSN (e): 2321-3418 DOI: 10.18535/ijerm/v10i7.sh01

Καρανικόλα, Ζ., Τάχα Ουρανία, Παναγιωτόπουλος Γ. (2022). Επάρκεια εκπαιδευτικών σχετικά με την εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη διάρκεια της πανδημίας. *International Journal of Educational Innovation*, 4(3), σ. 56-65. ISSN: 2654-0002

Karanikola, Z., Katsioulis, G., Palaiologou, N. (2022). Teachers' global needs in multicultural settings. *Education Sciences*, 12, 280, pp. 1-11. MDPI, doi.org/10.3390/educi12040280

Antoniadou E., Palaiologou N., **Karanikola** Z. (2022). Teaching refugee children: Challenges teachers face. *Studies in Teaching and Education*, 71(3), pp. 311-328. ISSN 0547-3330 eISSN 2560-3051. <http://dx.doi.org/10.5937/nasvas2203311A>

Papadopoulou, K., Palaiologou, N., **Karanikola**, Z. (2022). Intercultural and Global Competence within multicultural educational settings. *Education Sciences*, MDPI, 12, 502. <https://doi.org/10.3390/educsci12080502>

Vrontou, V., **Karanikola**, Z., Panagiotopoulos, G. (2022). Teachers' Attitudes towards the International Organizations' Priorities and Directions for their Professional Competence. *Andragogical Studies*, 11, pp. 9-26. ISSN 0354–5415. doi: 10.5937/AndStud2202009V

Katsianis, M., Kalayci, T. & Sarris, A. 2022. Editorial: Bridging Digital Approaches and Legacy in Archaeology. *Digital 2* (4): 538-545. <https://doi.org/10.3390/digital2040029>

N. Karantalis, and D. **Koukopoulos**, "Utilizing Digital Storytelling as a Tool for teaching Literature through Constructivist Learning Theory," *SN Social Sciences*, Vol. 2, No. 109, Springer Nature, 2022. <https://doi.org/10.1007/s43545-022-00412-w>

K. Koukoulis, and D. **Koukopoulos**, "From Collective Memory to Map Services," *Journal of Ubiquitous Systems & Pervasive Networks*, Vol. 17, No. 1, pp. 19-26, IASKS, 2022

Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

D. **Damaskos**, Spatial transformations in built public space from the Hellenistic to the Roman era in the Eastern Mediterranean and subsequent receptions of it: The example of the Roman Baths, στο: C. Bobas – A. Muller – P. Petridis (επιμ.), *Mondes méditerranéens: perceptions et transformations de l'espace* (Bruxelles 2022) 45-60.

Δ. **Δαμάσκος**, Εικονιστικοί ανδριάντες και πορτρέτα αυτοκρατορικών χρόνων από την ακρόπολη της Αμφίπολης, στο: Δ. Δαμάσκος – Π. Καραναστιάση – Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου (επιμ.), *Ρωμαϊκή πλαστική στην Ελλάδα: νέα ευρήματα και νέες έρευνες* (Θεσσαλονίκη 2022) 265-280.

Panagiotopoulos, G., Christodoulou, L., & **Karanikola**, Z. (2022). Teachers' readiness to handle multiculturalism in class environment. In N. Palaiologou, E. Samsari (Eds.). International Conference Intercultural Education on the Move: Facing Old and New Challenges Online, International Association for Intercultural Education (IAIE), ISBN: 9789090370255, pp. 226-232.

Daratzis, F., **Karanikola**, Z., Akriotou D. (2022). Refugees' experiences in higher education and the Power of Resilience through their narratives. In N. Palaiologou, E. Samsari (Eds.). International Conference Intercultural Education on the Move: Facing Old and New Challenges Online, International Association for Intercultural Education (IAIE), ISBN: 9789090370255, pp.94-99.

Βαγγελάτου, Α., **Καρανικόλα**, Ζ., Παναγιωτόπουλος, Γ. (2022). Η συναισθηματική νοημοσύνη των εκπαιδευτικών και η επίδραση της στην απόδοση των μαθητών. 8ο Διεθνές Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, Λάρισα 14-16 Οκτωβρίου 2022. SET: 978-618-5562-10-6, ISBN: 978-618-5562-10-6, σ. 489-497.

Ζωγόπουλος, Κ., Παναγιωτόπουλος, Γ., **Καρανικόλα**, Ζ. (2022). 4η Βιομηχανική επανάσταση: Αναλυτικά προγράμματα και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών. 8ο Διεθνές Συνέδριο ΙΑΚΕ, «Κοινωνία, Εκπαίδευση και Πολιτική: Σχέσεις και ανασχέσεις», 8-10/7/2022. Βιβλίο περιλήψεων, σελ. 239.

Gyftogianni, M., & **Karanikola**, Z. (2022). Συναισθηματική Νοημοσύνη των εργαζομένων στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση και σε δομές ψυχικής υγείας. 8ο Διεθνές Συνέδριο ΙΑΚΕ, «Κοινωνία, Εκπαίδευση και Πολιτική: Σχέσεις και ανασχέσεις», 8-10/7/2022. Βιβλίο περιλήψεων, σ. 205-206.

Gyftogianni, M., & **Karanikola**, Z. (2022). Job satisfaction in special education professors and mental health care workers. 4ο Διεθνές Συνέδριο ICOMEU. Book of Abstracts ISBN: 978-618-5630-09-6, pp. 14-15.

D. **Koukopoulos**, P. Dafiotis, S. Sylaiou, K. Koukoulis, M. Belk and C. Fidas, "Towards an Art Exhibition Framework for Scaffolding Art Students' Creativity," *Proc. of the 9th International Euro-Mediterranean Conference on Digital Heritage (EuroMed 2022)*, M. Ioannides et al. (eds.), Springer Nature, 2022, in press.

D. **Koukopoulos**, P. Dafiotis, S. Sylaiou, K. Koukoulis, and C. Fidas,, "Personalising Services in Art Education Environments: First Results Survey," *Proc. of the 13th IEEE International Conference on Information, Intelligence, Systems and Applications (IISA 2022)*, pp. 1-8, IEEE, 2022, doi: 10.1109/IISA56318.2022.9904365.

Έλλη **Λεμονίδου**, «Μεταβολές του αστικού τοπίου στο Παρίσι του Μεγάλου Πολέμου», στο: Κώστας Γαγανάκης, Νικολέττα Γιαντσή, Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου, Μαρία Παπαθανασίου, Κωνσταντίνος Ράπτης (επιμ.), *Ευρωπαϊκές Πόλεις σε κρίση: από το 12^ο αιώνα μέχρι σήμερα*, Ηρόδοτος, Αθήνα, 2022, 367-382.

Έλλη **Λεμονίδου** «Εορτασμοί και σημασιοδοτήσεις του 1821 σε καιρούς ραγδαίων εθνικών μετασχηματισμών – Ενδεικτικά παραδείγματα από την περίοδο 1914-1924», στο: Α. Β. Μανδουλαρά, Γ.Β. Νικολάου, Λ.Α. Φλιτούρης, Ν. Αναστασόπουλος, Η.Γ. Σκουλίδας (επιμ.), *Ελευθερία και θάνατος στην ελληνική επανάσταση του 1821. Μικροϊστορικές προσεγγίσεις από τον αγώνα στον Ηπειρωτικό και στον ευρύτερο Βαλκανικό χώρο*, Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, Ιωάννινα, 2022, 212-219.

Χρήστος Δ. **Μεράντζας**, Η πολιτισμική τοπιογραφία μιας θυσιαστικής πρακτικής: Αναστοχασμός στις *Σουλιώτισσες* του Ary Scheffer, στο Άννα Μανδουλαρά, Γιώργος Νικολάου, Λάμπρος Φλιτούρης, Νίκος Αναστασόπουλος και Ηλίας Σκουλίδας (επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Ελευθερία και θάνατος στην ελληνική επανάσταση»*. Μικροϊστορικές προσεγγίσεις από τον αγώνα στον Ηπειρωτικό και στον ευρύτερο Βαλκανικό χώρο, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2022, 104-111.

<https://drive.google.com/file/d/1bx4opsaUg30ma9R6QvPvCvvX9kb71F0b/view?usp=sharing>

Α. **Μπαρτζώκα**, «Η επίκληση των προγόνων στην Αθήνα του 4ου αιώνα π.Χ.: συμβολή στη διαμόρφωση της ταυτότητας της πόλης», in Π. Γεωργογιάννης (επιμ.), *Ελληνισμός, Ελληνικός πολιτισμός και εκπαίδευση: από την αρχαιότητα μέχρι το 1821 και η εξέλιξή τους στο νέο ελληνικό κράτος*, Πρακτικά 33ου Διεθνούς Συνεδρίου, Πάτρα 22-23 Οκτωβρίου 2021, Πάτρα: Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης, 2022, 17-26.

Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Valavanis, P., Dimakis, N., Dimitriadou, I. & **Katsianis, M.** 2022. Managing the Open-air Sacred Space on the Athenian Acropolis. In Neils, J. & Palagia, O. (ed.) *From Kallias to Kritias: Art in Athens in the Second Half of the Fifth Century B.C.* De Gruyter: Berlin/Boston. 11-30.

N. Karantalis, D. **Koukopoulos**, and G. Koutromanos “Digital Narrative as an Educational Tool for Cultural Heritage Teaching,” in the book *The Digital Folklore of*

Cyberculture and Digital Humanities, S. Papadakis and A. Kapaniaris (eds.), Chapter 7, pp.117-141, IGI Global, Hershey, USA, 2022.

Έλλη **Λεμονίδου**, «Προσεγγίζοντας την ιστορία μέσα από τη μεγάλη οθόνη: Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τη σχέση ιστορίας και κινηματογράφου», στο: Π. Γ. Κιμουρτζής, Γ. Κόκκινος, Σ. Ηλιάδου-Τάχου, Γ. Μπέτσας (επιμ.), *Η Εκπαίδευση του Νέου Ελληνισμού (18^{ος}-20^{ος} αι.) και η Ιστορική Εκπαίδευση. Κείμενα αφιερωμένα στον Δαυίδ Αντωνίου*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 2022, 317-337.

Άλλες εργασίες

Bartzoka, A., «N@2». Παρουσίαση πόστερ στο 16ο Διεθνές Συνέδριο Επιγραφικής (CIEGL 2022), Πανεπιστήμιο Bordeaux Montaigne, Bordeaux, Γαλλία, 29 Αυγούστου-2 Σεπτεμβρίου. Η παρουσίαση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο συμμετοχής στο ερευνητικό πρόγραμμα του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Ε.Κ.Π.Α. με Κ.Ε: 18153 και τίτλο «Na@tilos 2».

Katsianis, M., Nenova, D., Bruseker, G., Derudas, P., Felicetti, A., Hiebel, G., Hivert, F., Martlet, O., Opitz, R., Richards, J., Roulet, T., Styliaras, G., Smith Ore, C-E. and Uleberg, E. 2022. *Archaeological Excavation Modelling Working Group: WP 4.4.12 excavation data*, ARIADNE Project. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7377910>

Katsianis, M., Styliaras, G., Bruseker, G., Derudas, P., Hiebel, G., Hivert, F., Kritsotakis, V., Martlet, O., Nenova, D., Nurra F., Smith Ore, C-E. and Theodoridou, M. 2022. *Virtual Workshop on Semantic mapping of archaeological excavation data*, ARIADNE Project. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7112918>

Richards, J., Felicetti, A., Meghini, C. & Theodoridou, M. 2022. *D4.2 – Final report on ontology implementation*. Zenodo. (Contributions by Aspöck, E., Novak, D., Jensen, P., **Katsianis, M.**, Rossenbach, K.-S., Santos Silva, A., van Leusen, M., Buckland, P. & Stular, B.). <https://doi.org/10.5281/zenodo.7636720>

Λεμονίδου, Έ., «Νέα εργαλεία στην ιστορική εκπαίδευση – Διδάσκοντας μέσα από την κινηματογραφική εικόνα». Εισήγηση στο Επιμορφωτικό Σεμινάριο με τίτλο «Στα φτερά της ιστορίας: Μαγνητικοί κύκλοι της Δευτέρας». Διοργανωτής: ΠΜΣ «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία – Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης – Εργαστήριο Ιστορίας και Κοινωνικών Επιστημών του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διαδικτυακά, 10 Ιανουαρίου 2022.

Λεμονίδου, Έ., «Ιστορία και Κινηματογράφος: μια σχέση διαχρονική και πολυδύναμη». Εισήγηση στην Επιμορφωτική Ημερίδα με τίτλο «Ιστορία και Κινηματογράφος» στο πλαίσιο του προγράμματος Κινηματογράφος και νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση: Εκπόνηση και εφαρμογή ενός συνεκτικού πλαισίου δράσεων για την αναβάθμιση της διδασκαλίας της Ιστορίας (ΚΙ.ΝΕ.Τ.Ε.). Διοργανωτής: ΕΛΙΔΕΚ / Πανεπιστήμιο Πατρών. Διαδικτυακά, 13 Απριλίου 2022.

Λεμονίδου, Έ., «Η δύναμη της προφορικής μαρτυρίας σε εμβληματικές ταινίες του γαλλικού κινηματογράφου». Εισήγηση στο Επιμορφωτικό σεμινάριο του Φεστιβάλ Ολυμπίας υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Πατρών, σε συνεργασία με τις διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηλείας με τίτλο «Η προφορική ιστορία και η κινηματογραφική καταγραφή της». Διοργανωτής: Φεστιβάλ Ολυμπίας υπό την αιγίδα του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Πύργος, 7-8 Μαΐου 2022.

Λεμονίδου, Έ., «Η Μικρασιατική Καταστροφή μεταξύ ιστοριογραφίας και μνήμης». Εισήγηση στην Ημερίδα με τίτλο «Γεωπολιτική και Γεωστρατηγική θέση της χώρας 100 χρόνια μετά». Διοργανωτής: εφημερίδα Πελοπόννησος σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Πάτρα/Royal Patras, 30 Σεπτεμβρίου 2022.

Πάντζου, Π., Από τη μνήμη στο μουσείο: η δύσκολη κληρονομιά των πολιτικών εκτοπίσεων και η διαχείρισή τους. 28 Μαρτίου 2022. Κύκλος ομιλιών Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας.

Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (με κριτές) χωρίς πρακτικά

Karkouli Marina, Panagiotopoulos Georgios, **Karanikola** Zoe (2022). Teachers' perceptions on the 4th Industrial Revolution and Digital Transformation. "Lifewide Learning: Transformations and New Connections in Postdigital Societies" June 29 – July 1, 2022, online/hybrid/in presence

Antoniadou, E., Palaiologou. N. and **Karanikola** Z. (2022). Challenges of teaching refugee children in a contemporary era. "Lifewide Learning: Transformations and New Connections in Postdigital Societies" June 29 – July 1, 2022, online/hybrid/in presence

Papadopoulou, K., Palaiologou, N., **Karanikola**, Z. (2022). Insights on sculpting interculturally and globally competent teachers. Διεθνές Συνέδριο με θέμα

«Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Σύγχρονες προκλήσεις και προβληματισμοί», στις 13, 14 και 15 Μαΐου 2022, στα Ιωάννινα.

Bringing excavation data together. Are we there yet and where is that? EAA 2022, Budapest 31/8-3/9/2022. (D. Nenova, G. Bruseker, P. Derudas, G. Hiebel, F. Hivert, **M. Katsianis**, O. Marlet, R. Opitz, C.-E. Ore & E. Uleberg)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7117048>

Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (χωρίς κριτές) χωρίς πρακτικά

Katsianis, M. και Styliaras, G. 'Reworking aged excavation mappings with new models and tools'. Zenodo, 23 Σεπτέμβριος. <https://zenodo.org/records/7108671>. Presentation in *Virtual Workshop on Semantic mapping of archaeological excavation data*, ARIADNE Project.

Katsianis, M. 'Mapping Cultural Heritage: Where Can we Go from Here?', Mapping Cultural Heritage: Exploring Places - Dipylon Seminar, École française d'Athènes, 8/4/2022.

Νότα **Πάντζου**, Σχεδιάζοντας για το μέλλον: Διαχείριση Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Τοπική Ανάπτυξη, στο «Πολιτισμός και Διαχείριση στον Νομό Ευρυτανίας: ορισμοί, προκλήσεις και προοπτικές», ΕΣΔΙΑΠΟΚ, 03.04.2022.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)
(Γενική εικόνα Τμήματος - Προπτυχιακά Μαθήματα)

Τμήμα:

Τύπος Ερωτηματολογίου:

Προπτυχιακό

Ακαδημαϊκό Έτος:

2022-2023

A/A Ερ.	Ερώτηση	Σύνολο Απαντήσεων	Έγκυρες	Μ.Ο.	Τ.Α.
------------	---------	----------------------	---------	------	------

Παρακολούθηση Μαθημάτων

1	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τα μαθήματα γενικώς;	551	538	3.83	1.28
2	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τις παραδόσεις του συγκεκριμένου μαθήματος;	551	539	3.74	1.32
3	Πόσο ενδιαφέρον βρίσκετε το περιεχόμενο του μαθήματος;	551	534	4.00	1.15
4	Πόσο χρήσιμο θεωρείτε το μάθημα για την όλη πορεία των σπουδών σας;	551	538	3.99	1.17
5	Πόσο σχετίζεται το μάθημα με όσα διδάχθηκατε ή διδάσκεστε σε άλλα μαθήματα;	551	533	3.64	1.23
6	Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι κατάλληλες;	551	517	3.38	1.11
7	Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας διευκολύνει στην παρακολούθηση;	551	515	3.46	1.27
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων			3.72	1.24

Συγγράμματα, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις

8	Καλύπτει το περιεχόμενο του συγγράμματος την ύλη του μαθήματος;	551	485	3.74	1.18
9	Καλύπτει το περιεχόμενο των πανεπιστημιακών σημειώσεων την ύλη του μαθήματος;	551	504	3.99	1.17
10	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων συγγραμμάτων;	551	485	3.76	1.17
11	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα του περιεχομένου των πανεπιστημιακών σημειώσεων;	551	504	4.01	1.12
12	Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή του πρόσθετου υποστηρικτικού υλικού (αν χορηγείται) στην κατανόηση του μαθήματος;	551	489	4.03	1.09
13	Έχετε έγκαιρα τα συγγράμματα στη διάθεσή σας για να τα μελετήσετε στη διάρκεια του εξαμήνου;	551	509	3.34	1.46
14	Χρησιμοποιείτε την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου ή του Τμήματός σας;	551	513	2.16	1.37
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων			3.57	1.38

Διδασκαλία

15	Σας εξήγησε ο διδάσκων τη σημασία και τους στόχους του μαθήματος;	551	513	4.09	1.10
16	Ήταν κατανοητός ο διδάσκων στις παραδόσεις του;	551	514	4.15	1.11
17	Κρίνετε ικανοποιητική την οργάνωση του περιεχομένου και τη συνοχή των παραδόσεων κατά την εξέλιξη των μαθημάτων;	551	510	4.07	1.14
18	Σας κίνησε το ενδιαφέρον για το μάθημα ο τρόπος διδασκαλίας;	551	511	3.96	1.24
19	Προσάρμοσε ο διδάσκων τη διδασκαλία του μαθήματος στο επίπεδο γνώσεων των φοιτητών/τριών;	551	495	3.94	1.18
20	Ενθάρρυνε ο διδάσκων του φοιτητές/τριες να διατυπώνουν απόψεις-ερωτήσεις;	551	508	4.19	1.08
21	Κρίνετε ικανοποιητική την επικοινωνία του διδάσκοντα με τους φοιτητές/τριες;	551	508	4.07	1.16
22	Απαντούσε κατανοητά ο διδάσκων στις ερωτήσεις σας;	551	495	4.18	1.10
23	Ήταν συνεπής η προσέλευση του διδάσκοντα στις παραδόσεις;	551	507	4.38	0.95
24	Ανέπτυξε ο διδάσκων τη συνεργασία με τους φοιτητές/τριες;	551	492	4.12	1.10
25	Ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του μαθήματος;	551	494	3.96	1.17
26	Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τις ανάγκες του μαθήματος;	551	498	3.83	1.11
27	Δόθηκαν από τον διδάσκοντα παραδείγματα και επεξηγήσεις για την καλύτερη κατανόηση της ύλης;	551	503	4.06	1.12
28	Σας παρακινεί ο διδάσκων να αξιοποιείτε τις πηγές της γνώσης (βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, επιστημονικά περιοδικά κ.λπ.)	551	498	3.96	1.17
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων			4.07	1.13

Βαθμός δυσκολίας του μαθήματος και μαθησιακά αποτελέσματα

29	Στο μάθημα αυτό εμπλουτίζονται οι γνώσεις σας για το επιστημονικό σας πεδίο;	551	531	3.91	1.16
30	Δυσκολεύεστε να αφομοιώσετε την ύλη του μαθήματος;	551	526	3.96	1.04
31	Κρίνετε ότι ο φόρτος εργασίας του μαθήματος είναι μεγαλύτερος σε σχέση με άλλα μαθήματα;	551	515	3.94	1.06
32	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις γνώσεις που προβλέπονται στο περιγράμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	551	512	3.81	1.08
33	Θεωρείτε ότι ο ρυθμός εισαγωγής της νέας γνώσης ανταποκρίνεται στις ικανότητές σας;	551	509	3.77	1.09
34	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις δεξιότητες/ικανότητες που προβλέπονται στο περιγράμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	551	510	3.82	1.06
35	Μάθατε από τη διδασκαλία του μαθήματος να αναζητάτε τρόπους τεκμηρίωσης;	551	495	3.75	1.22
36	Σε ποιο βαθμό το μάθημα αυτό πιστεύετε ότι συμβάλλει στην επιστημονική σας συγκρότηση;	551	520	4.00	1.14
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων			3.87	1.11

Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

Μ.Ο. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Τ.Α. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.